

Dự án Cộng đồng Ứng dụng Dạy học Sáng tạo
trong Giáo dục Mầm non (CITIES)

MỘT SỐ Ý TƯỞNG TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG VỚI TRẺ TẬN DỤNG CƠ HỘI ĐÔ THỊ MANG LẠI ĐỂ GIẢM THIỂU RÀO CẢN

CITIES

Giảm thiểu rào cản đô thị ảnh hưởng tới việc học của trẻ mầm non ở Việt Nam

1 Bối cảnh

Thế giới đã và đang thay đổi nhanh chóng, trẻ em cũng đang lớn lên, học tập và phát triển trong bối cảnh này. Do đó, hệ thống giáo dục cần phải chuẩn bị để thích nghi và ứng phó với những thách thức này.

Vậy chúng ta cần làm gì để ứng phó và giảm thiểu tác động của các rào cản đô thị đến việc học và sự tham gia của trẻ mầm non?

Đô thị có mang lại cơ hội gì để chúng ta tận dụng tổ chức các hoạt động giáo dục mầm non?

**Trẻ em không chỉ học ở trong lớp, trẻ học ở mọi nơi.
Trẻ có quyền tận hưởng nơi mình đang sống!**

Sở Giáo dục và Đào tạo thành phố Đà Nẵng và VVOB – Giáo dục vì sự phát triển, đã hợp tác thực hiện dự án CITIES từ tháng 6 năm 2019 đến tháng 2 năm 2021. Dự án chia làm hai giai đoạn:

Giai đoạn 1 (6/2019 – 5/2020): Xác định các rào cản trong lớp học và các rào cản đô thị ảnh hưởng đến việc học và tham gia của trẻ, đồng thời thử nghiệm các phương pháp sáng tạo dựa vào nghệ thuật để giảm thiểu các rào cản đó.

Giai đoạn 2 (6/2020 – 2/2021): Hoạt động với hai “cộng đồng thực hành” (CĐTH). Mỗi CĐTH có sự tham gia của 8 cán bộ quản lý và giáo viên. Các CĐTH đã tìm ra các biện pháp giảm thiểu rào cản bằng cách tận dụng môi trường đô thị như một cơ hội thông qua các phương pháp sáng tạo dựa vào nghệ thuật. Mỗi CĐTH tập trung vào một rào cản và một cơ hội.

Bảng 1: Rào cản và cơ hội đô thị

CĐTH	Rào cản đô thị	Cơ hội đô thị
A	Các thay đổi về sự gắn kết xã hội trong bối cảnh đô thị	Sự tiếp cận với nguồn nghệ thuật trong thành phố
B	Sự tiếp cận hạn chế tới các không gian mở để vui chơi trong bối cảnh đô thị	Sự đa dạng của nguồn học liệu trong đời sống đô thị

Các CĐTH đã cùng nhau thiết kế các hoạt động tận dụng cơ hội đô thị. Họ đã thử nghiệm các hoạt động này với trẻ, suy ngẫm về hiệu quả của những hoạt động này đối với cảm giác thoải mái và sự tham gia của trẻ và tác động giảm thiểu các rào cản đô thị. Từ đó, 8 hoạt động được CĐTH lựa chọn để đưa vào tài liệu: **“Một số ý tưởng tổ chức hoạt động với trẻ: Tận dụng cơ hội do đô thị mang lại để giảm thiểu rào cản”**. Tài liệu này gồm bản in mô tả nội dung hoạt động và video minh họa theo đường link ở phần mục lục. Chúng ta có thể sử dụng tài liệu này để cùng nhau học tập hoặc tự học. Quý vị có thể tải tài liệu từ:

website của VVOB: <https://vietnam.vvob.org/vi/tai-nguyen>

và

Mỗi hoạt động đều có mô tả chi tiết về cách tiến hành, các gợi ý để tương tác với trẻ, hình ảnh minh họa, và gợi ý các câu hỏi suy ngẫm. Nếu bạn muốn tổ chức hoạt động tương tự hay mở rộng hoạt động, các câu hỏi suy ngẫm có thể giúp bạn đối chiếu tình hình cụ thể của lớp/địa phương mình để tổ chức hoạt động phù hợp và hiệu quả.

Các hoạt động

Ghi chú: Hoạt động số 9 đã được CĐTH thiết kế, nhưng do tình hình thời tiết và do dịch COVID nên tới thời điểm này chưa thể ghi hình.

- ① Khám phá các giác quan qua vật liệu mở
- ② Tham quan bảo tàng Mỹ thuật Đà Nẵng
- ③ Khám phá tác phẩm nghệ thuật qua các giác quan
- ④ Dựa vào tác phẩm nghệ thuật tạo khối 3D
- ⑤ Những trang phục đáng yêu
- ⑥ Tạo nên chân dung từ vật liệu mở
- ⑦ Khám phá cảm xúc qua câu chuyện
- ⑧ Vẽ tranh động
- ⑨ Tham quan ngã tư đường phố

Nếu quý vị muốn thảo luận thêm về dự án nói chung hay về một hoạt động cụ thể, hãy liên hệ:

Số 3-5 Nguyễn Bình, quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng

Số điện thoại: +84(0)236 3923332

www.vvob.org

Nguyễn Thị Châu – chau.nt@vvob.org

Nguyễn Đình Khương Duy - duy.ndk@vvob.org

3 Kinh nghiệm từ thực tế

Để hoạt động thực hiện hiệu quả, tức là trẻ có cảm giác thoải mái và sự tham gia cao, thì chúng ta cần quan tâm:

- ✔ Cách tiến hành các hoạt động: Tùy vào trẻ của từng lớp mà giáo viên có sự linh hoạt để sắp xếp tiến trình, đưa ra các thách thức để trẻ khám phá, đưa ra các can thiệp để hỗ trợ khi trẻ có cảm giác thoải mái và sự tham gia thấp. Điều cốt yếu đó là giáo viên để cho trẻ tham gia và chủ động càng nhiều càng tốt từ khâu chuẩn bị vật liệu, thử các cách làm khác nhau v.v..
- ✔ Một số thói quen, thực hành nên có: Giáo viên nên đặt niềm tin vào năng lực của trẻ, dám thử cái mới và đồng ý rằng không có một đáp án hay một mẫu sẵn để cho trẻ làm theo. Quan sát quá trình tham gia hoạt động của trẻ để có sự tương tác thích hợp mà không làm cho trẻ mất đi cơ hội sáng tạo và chủ động. Tập trung vào quá trình trẻ tham gia hoạt động thay bằng căn cứ vào kết quả để đánh giá trẻ.
- ✔ Vật liệu: Sử dụng đa dạng vật liệu mở đặc biệt vật liệu tự nhiên. Điều này sẽ kích thích sự trải nghiệm đa dạng của trẻ cũng như giúp trẻ học được nhiều hơn qua các giác quan.
- ✔ Hỗ trợ trẻ: Tránh đưa ra chỉ dẫn là trẻ phải làm như thế này, làm như thế kia v.v.. Hãy để cho trẻ làm theo ý tưởng của trẻ. Nhiệm vụ của chúng ta là quan sát khi nào cần tương tác với trẻ. Tương tác thông qua việc trò chuyện để hiểu trẻ đang muốn làm gì và do đâu mà trẻ muốn làm như thế. Điều này sẽ giúp trẻ tự tin để sáng tạo.
- ✔ Tiếp tục thay bằng kết thúc: Các hoạt động nên có kết thúc mở. Sau mỗi hoạt động chúng ta nên suy ngẫm “tiếp theo chúng ta sẽ làm gì?” để tận dụng các kết quả của hoạt động vừa mới tổ chức. Điểm nào cần rút kinh nghiệm?. Như vậy, hãy quan sát và lắng nghe trẻ, ghi lại những điểm cần chú ý về cách tổ chức, về những chia sẻ của trẻ (ý tưởng, sự quan tâm và nhu cầu của trẻ) làm cơ sở thiết kế các hoạt động tiếp theo.
- ✔ ...

Đô thị là nơi tuyệt vời để phát triển.

Chúng ta hãy cùng nhau đảm bảo tất cả trẻ em đều có tương lai tươi sáng!

Hoạt động #1:

KHÁM PHÁ CÁC GIÁC QUAN QUA VẬT LIỆU MỠ

1. Mục đích

- ▶ Tăng cường sự hiểu biết của trẻ về thế giới xung quanh;
- ▶ Giúp các giác quan của trẻ nhạy bén hơn;
- ▶ Phát triển ngôn ngữ của trẻ;
- ▶ Tăng cường sự kết nối, tương tác giữa trẻ với trẻ và trẻ với giáo viên.

Suy ngẫm

Trong lần tổ chức hoạt động này, tôi cần chú ý vào mục đích nào nhất? Trẻ nào cần được chú ý nhiều hơn để đảm bảo cả lớp đều có cảm giác thoải mái và sự tham gia cao? Tôi sẽ đặt ra các thách thức gì để trẻ học được nhiều nhất?

2. Điều kiện cần

- ▶ Không khí thoải mái, cởi mở, tin tưởng và tôn trọng nhau;
- ▶ Giáo viên có nhiều cách để dẫn dắt, khuyến khích trẻ chia sẻ câu chuyện.

Suy ngẫm

Tôi nên làm gì để đạt được các điều kiện này?

3. Các vật liệu cần chuẩn bị

- ▶ Các vật liệu gắn liền với đời sống của trẻ, đặc biệt là vật liệu tự nhiên;
- ▶ Một vật liệu có thể giúp khám phá càng nhiều giác quan càng tốt.

Suy ngẫm

Đây là lần thứ mấy tôi tổ chức hoạt động này với trẻ? Vật liệu lần này nên là những loại nào? Vật liệu nào gắn gũi với sự kiện xảy gần đây nhất mà trẻ tham gia?

Lưu ý:

Giáo viên nên phối hợp với phụ huynh để chuẩn bị vật liệu, đó là các vật liệu có liên quan tới hoạt động và kỉ niệm của gia đình và của trẻ. Điều này giúp trẻ dễ dàng nhớ tới các thông tin trong quá khứ. Sự chuẩn bị vật liệu nên hướng đến nâng cao độ tinh, nhạy của các giác quan qua các lần tổ chức.

Nhà ga xúc giác (sờ/chạm)	Nhà ga thị giác (nhìn)	Nhà ga khứu giác (ngửi)	Nhà ga vị giác (nếm)	Nhà ga thính giác (nghe)
Các vật liệu có bề mặt xù xì, nhẵn, trơn, phẳng, cứng, ướt, khô, giòn, có lông, lạnh v.v..	Các vật liệu có màu sắc, hình dạng khác nhau đặc biệt là các đồ vật có trong đời sống thực tế v.v..	Các vật liệu có mùi thơm của các loại hương khác nhau, mùi cay nồng, hăng hắc, mùi rau cỏ úa, một số loại thức ăn có mùi đặc trưng v.v. Các vật liệu này được bỏ trong từng lọ giống nhau, có nắp đậy.	Các vật liệu có vị ngọt, mặn, chua, đắng v.v. Các vật liệu này được bỏ trong các lọ giống nhau và có nắp đậy. Có thìa, đĩa để nếm các thức ăn, đồ uống ở nhà ga này.	Giáo viên thu âm các âm thanh, đặc biệt các âm thanh nơi trẻ sống như là tiếng chim hót, mưa rơi, tiếng vòi nước chảy, tiếng lách cách của bát đĩa chạm vào nhau v.v.. Phần ghi âm có thể để vào máy điện thoại, máy tính để trẻ bật nghe.
Miếng thảm gai, vỏ sò, vỏ ốc, miếng len, miếng gỗ, mảnh lego, xô nước, các viên đá đông lạnh, lá cây các loại v.v..	Quả cam, chuối, vỏ sò, vỏ ốc, thảm màu hình chữ nhật, tam giác v.v.. Bỏ các vật liệu này vào các túi khác nhau.	Vỏ cam, lá cây có mùi hương, hạt tiêu xay, nước hoa, hương trầm, v.v..	Nước chanh, cam, miếng cam, táo, muối, đường, sữa chua, kẹo với các vị hoa quả khác nhau v.v..	Các vật khi bề, chạm vào nhau thì phát ra tiếng kêu như chuông, sợi mì ý, con giống cao su phát ra tiếng kêu, xắc xô, v.v..

4. Tiến trình hoạt động

4.1. Hoạt động mở đầu

- ▶ Giáo viên và trẻ thực hiện một hoạt động vui nhộn để giúp trẻ thoải mái và tập trung vào bối cảnh hiện tại. Giáo viên và trẻ có thể cùng nhảy múa trên một nền nhạc hay chơi trò chơi soi gương.

Ghi chú: Trò chơi soi gương đó là cho trẻ làm việc theo đôi, một người là “gương”, người kia là “người soi gương”. Người soi làm gì thì cái gương làm theo y hệt. Hết một lượt thì đổi vai. Người chơi luôn giao tiếp bằng mắt với nhau và giữ im lặng trong toàn bộ quá trình chơi. Giáo viên có thể mở nhạc khi trẻ chơi.

- ▶ Giáo viên giới thiệu 5 góc chơi (5 nhà ga giác quan). Tuy nhiên, nếu giáo viên thấy cần có sự tập trung hỗ trợ một số trẻ trong quá trình chơi thì giáo viên có thể tổ chức mỗi lần khám phá 1 hay một vài nhà ga. Chẳng hạn:
 - Lần 1: Chơi ở 3 nhà ga là vị giác, xúc giác và thị giác;
 - Lần 2: Chơi ở hai nhà ga còn lại là khứu giác và thính giác.
- ▶ Trẻ tự chọn về các nhà ga. Sau đó, lần lượt đổi sang các nhà ga khác.

Suy nghĩ

Tôi cần hỗ trợ trẻ nào? Tôi sẽ hỗ trợ như thế nào?

4.2. Hoạt động trọng tâm: Trải nghiệm tại các nhà ga giác quan

- ▶ Giáo viên giải thích cách thức trải nghiệm tại mỗi nhà ga cho từng nhóm trẻ. Nếu có thể, giáo viên vẽ kí hiệu, hình ảnh về tên nhà ga và cách chơi. Điều này sẽ giúp trẻ có thể tự tìm hiểu trước khi giáo viên có thể tới giải thích (nếu một lúc giáo viên tổ chức đồng thời nhiều nhà ga):

Nhà ga xúc giác (Chạm/sờ): Lần lượt, trẻ cho tay sờ các đồ vật trong túi. Dùng lời để mô tả đồ vật mà trẻ sờ thấy và nói ra tên đồ vật gì? Câu chuyện nào hay kỉ niệm nào xuất hiện trong suy nghĩ của trẻ khi sờ/chạm vào đồ vật đó. Trẻ tìm bạn trong cùng nhóm để chia sẻ câu chuyện/kỉ niệm.

Nhà ga khứu giác (Ngửi): Mở từng lọ đựng vật liệu, đưa lên mũi để ngửi mùi hương thoát ra từ các lọ đó. Dùng lời để mô tả và xác định mùi hương đó là của vật liệu gì? Câu chuyện nào hay kỉ niệm nào xuất hiện trong suy nghĩ của trẻ khi trẻ ngửi thấy mùi hương nào đó. Hãy tìm một người bạn trong cùng nhóm và chia sẻ câu chuyện/kỉ niệm với người bạn đó. Lần tổ chức sau, có thể trộn lẫn một số mùi hương để tăng độ nhạy của khứu giác.

Nhà ga vị giác (Nếm): Một nửa nhóm bịt mắt, nửa nhóm còn lại cho bạn nếm thử các mẫu thức ăn hay đồ uống. Có thể không cần bịt mắt nếu vật liệu để trong lọ đậy kín và người nếm không nhìn thấy đó là vật gì. Người bị bịt mắt dùng lời mô tả mùi vị với bạn của mình. Câu chuyện nào hay kỉ niệm nào xuất hiện trong suy nghĩ của trẻ khi trẻ nếm thức ăn/đồ uống đó. Chia sẻ câu chuyện/kỉ niệm với người bạn của mình. Tiếp tục nhóm đổi vai, những trẻ chưa bịt mắt sẽ bịt mắt và trẻ khác sẽ hỗ trợ trẻ bị bịt mắt nếm đồ ăn/uống và lắng nghe câu chuyện. Lần tổ chức sau, có thể trộn lẫn thức ăn/uống để tăng độ nhạy của vị giác.

Nhà ga thính giác (Nghe): Giáo viên giúp trẻ mở các file ghi âm thanh trong máy tính hay điện thoại, hoặc trẻ tự tạo âm thanh như bẻ, lắc, gõ v.v. từ các vật liệu có trong nhà ga. Trẻ dùng lời để mô tả âm thanh (to, nhỏ, lách cách, sột soạt v.v.) và xác định vật liệu nào làm phát ra âm thanh đó. Câu chuyện nào hay kỉ niệm nào xuất hiện trong suy nghĩ của trẻ khi trẻ nghe thấy âm thanh đó. Hãy tìm một người bạn trong cùng nhóm và chia sẻ câu chuyện/kỉ niệm với người bạn đó. Lần tổ chức sau, có thể tăng thành chuỗi nhiều âm thanh để tăng độ nhạy của thính giác.

Nhà ga thị giác (Nhìn): Trẻ nhìn các vật liệu có trong nhà ga thị giác, chọn vật liệu mà khi nhìn thấy nó gợi cho trẻ nhớ tới một câu chuyện hay kỉ niệm nào đó để. Dùng lời để mô tả vật liệu (sáng, tối, đỏ, dài, ngắn v.v.) và đồng thời chia sẻ câu chuyện/kỉ niệm của mình với người bạn trong nhóm. Lần tổ chức sau, có thể để nhiều gam màu để tăng độ tinh nhạy của thị giác.

- ▶ Trong quá trình trẻ chơi, giáo viên quan sát, hỗ trợ và tương tác với trẻ. Tùy mức độ của từng trẻ mà giáo viên có thể tạo các tình huống với các vật liệu để nói chuyện với trẻ hoặc giáo viên có thể dựa vào các điều trẻ chia sẻ để hỏi thêm (có thể câu hỏi đóng, câu hỏi mở - tùy mục đích của giáo viên). Điều quan trọng là tạo không khí cho trẻ tự tin, cảm thấy được tôn trọng.

Ghi chú: Trẻ không nhất thiết phải đoán đúng tên đồ vật. Quan trọng là trẻ có tương tác với cô và bạn để kể về câu chuyện/kỉ niệm của bản thân.

Suy ngẫm

Cảm giác thoải mái và sự tham gia của mọi trẻ như thế nào? Trẻ nào cần có sự hỗ trợ? Câu chuyện nào có thể sử dụng để tổ chức hoạt động tiếp theo?

4.3. Hoạt động kết thúc

- ▶ Giáo viên và trẻ thảo luận về hoạt động. Một số câu hỏi gợi ý có thể sử dụng:
 - Con thích điều gì nhất? Tại sao?
 - Ở nhà ga xúc giác/khướu giác/vị giác/thính giác/thị giác con thích điều gì?
 - Với các vật liệu chúng ta đã chuẩn bị, các con muốn làm gì tiếp?
- ▶ Giáo viên và trẻ cùng chụp ảnh thể hiện cảm xúc của trẻ về hoạt động hoặc một kiểu tạo dáng nào đó mà trẻ đề xuất;
- ▶ Giáo viên và trẻ cùng thu dọn các nhà ga.

Cảm nhận của giáo viên

Chúng tôi là Hoàng Thị Kim Quyên và Trương Thị Anh Đào – giáo viên trường Mầm non Hoạ My, quận Sơn Trà, Đà Nẵng. Chúng tôi đã thực hiện hoạt động “Khám phá các giác quan qua vật liệu mở” cho trẻ 3-4 tuổi. Theo kinh nghiệm, chúng ta có thể tổ chức hoạt động này cho mọi lứa tuổi. Điều mà chúng ta chú ý đó là các vật liệu sử dụng và cách thức tương tác của cô với trẻ phù hợp với từng lứa tuổi, và sự phát triển của trẻ.

Tất cả trẻ tham gia hoạt động đều có mức độ của cảm giác thoải mái và sự tham gia cao, kể cả một số trẻ bị xem là rụt rè. Tất cả trẻ đều đóng góp vật liệu cho các nhà ga. Chúng tôi đã nhờ cha mẹ trẻ đem đến các vật liệu mà trẻ thích. Điều này đã có tác động lớn đến sự tham gia của trẻ.

Cha mẹ trẻ cùng với chúng tôi chuẩn bị các vật liệu cho trẻ đã làm cho mối quan hệ giữa giáo viên và phụ huynh có ý nghĩa hơn. Đây thực sự là kinh nghiệm hay vì nó đã giúp cho sự tương tác giữa phụ huynh và nhà trường cũng như sự tham gia của phụ huynh vào các hoạt động của trẻ tốt hơn, tích cực hơn.

Thực sự khi tổ chức hoạt động này chúng tôi có chút lo lắng vì hình thức tổ chức là để trẻ tự do khám phá và chủ động tương tác với nhau, liệu trẻ có làm được không?. Trẻ đã thực sự tập trung và hứng thú khám phá, trao đổi – ngoài sự mong đợi của chúng tôi. Trẻ rất chủ động tham gia, chia sẻ những trải nghiệm và câu chuyện của mình về các vật liệu mà trẻ khám phá. Trẻ liên tục khám phá và chia sẻ, không muốn dừng lại. Hoạt động này đã tạo ra rất nhiều cơ hội để trẻ học và phát triển. Hoạt động này thực sự phù hợp với chương trình giáo dục mầm non, trẻ học thông qua chơi.

Hoạt động #2:

THAM QUAN BẢO TÀNG MỸ THUẬT ĐÀ NẴNG

1. Mục đích

- ▶ Phát triển khả năng quan sát, chú ý, ghi nhớ và diễn đạt;
- ▶ Tăng cường trí tưởng tượng, sáng tạo;
- ▶ Phát triển khả năng cảm thụ mỹ thuật, cảm nhận không gian;
- ▶ Tăng cường sự tương tác giữa trẻ với môi trường và mọi người xung quanh.

Suy ngẫm

Trong lần tổ chức hoạt động này, tôi sẽ chú trọng vào mục đích nào nhất? Trẻ nào cần được chú ý nhiều hơn để đảm bảo cả lớp đều có cảm giác thoải mái và sự tham gia cao? Tôi sẽ đặt ra các thách thức gì để mỗi trẻ đều học được nhiều nhất?

2. Điều kiện cần

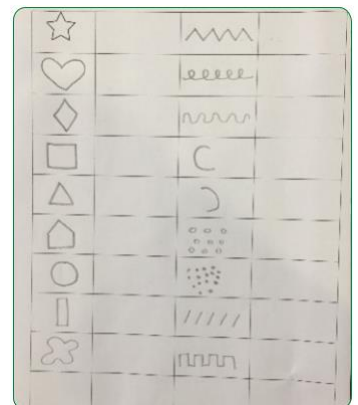
- ▶ Có sự thống nhất của Ban Giám hiệu, phụ huynh và trẻ về lịch trình và nội dung tham quan;
- ▶ Lãnh đạo nhà trường đã liên hệ với bảo tàng để thống nhất về thời gian và lịch trình tham quan;
- ▶ Trẻ và cô thống nhất nội quy khi đi tham quan tại bảo tàng;
- ▶ Đảm bảo các yếu tố an toàn cho trẻ trong quá trình di chuyển từ trường đến bảo tàng và ngược lại.

Suy ngẫm

Giáo viên nào sẽ cùng đi với tôi? Nhiệm vụ của chúng tôi gồm những gì? Những nội quy nào cần phải chú ý để thảo luận với học sinh? Tôi cần ghi nhớ số điện thoại nào để liên lạc trong trường hợp cần thiết?

3. Các vật liệu cần chuẩn bị

- ▶ Phương tiện di chuyển (nếu cần), nước uống cho trẻ, mũ nón;
- ▶ Phiếu “truy tìm hình dạng và đường nét”: gồm các đường nét (lượn sóng, zig zắc, đường chấm tròn, đường cong v.v.) và hình dạng cơ bản (tam giác, vuông, chữ nhật, tròn v.v.);
- ▶ Bút sáp màu và giấy vẽ (có thể tận dụng mặt sau của phiếu “truy tìm”).

Suy ngẫm

Kinh nghiệm của những lần tổ chức cho trẻ ra ngoài có điều gì phải chú ý?

4. Tiến hành hoạt động

4.1. Hoạt động mở đầu

- ▶ **Tại lớp:** Giúp trẻ nhớ nội quy tham quan (nội quy nên thống nhất trước đó): không nói to trong bảo tàng, không sờ lên hiện vật, tranh ảnh, chú ý không vẽ hay làm bẩn lên tường, không bẻ cây/hái hoa, không chạy ra ngoài bảo tàng khi chưa xin phép cô giáo v.v. Giáo viên và trẻ thống nhất kí hiệu quy ước cho các nội quy như là đặt ngón tay lên miệng nghĩa là dấu hiệu yên lặng, giáo viên giơ tay lên nghĩa là xếp hàng v.v.

Phân công nhiệm vụ, cho trẻ tập ghi nhớ công việc.

- ▶ **Trên đường tới Bảo tàng:** Tùy phương tiện di chuyển, thời gian di chuyển và khả năng của trẻ mà có thể kết hợp với các trò chơi như câu đố, kể tên nhanh v.v. liên quan tới những cảnh vật trên đường đi, luật giao thông hoặc cô trò chuyện về những cảnh vật mà trẻ nhìn thấy trên đường đi có liên quan tới một kỉ niệm nào đó của trẻ, trẻ kể về những gì trẻ hiểu biết về các công trình của thành phố hoặc giáo viên giới thiệu gợi mở thêm thông tin về thành phố.

- ▶ **Khi tới Bảo tàng:**

- Tập trung trẻ và để trẻ nhắc lại nội quy;
- Trẻ nhận phiếu “truy tìm”, bút màu và được hướng dẫn cách sử dụng;
- Trẻ được phổ biến hình thức di chuyển trong bảo tàng.

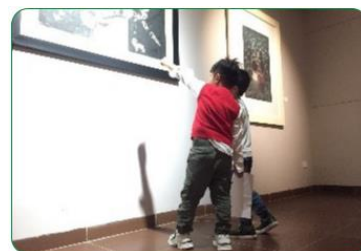
Suy ngẫm

Làm thế nào để mọi trẻ đều tham gia thống nhất nội quy? Trên đường đi, những địa điểm hay điều gì nên trao đổi với trẻ? Có trẻ nào cần chú ý hơn để đảm bảo an toàn, để trẻ hiểu nhiệm vụ cần làm?

4.2. Hoạt động trọng tâm

Hoạt động 1: “Truy tìm đường nét và hình dạng”

- ▶ Trẻ xem tranh và chú ý tìm các đường nét và hình dạng trong các bức tranh. Khi tìm thấy hình dạng hay đường nét nào cần “truy tìm” thì trẻ dùng bút màu đánh dấu vào (trẻ có thể đánh dấu 1 lần hoặc nhiều lần, tùy yêu cầu của giáo viên);
- ▶ Trẻ có thể vẽ thêm đường nét và hình dạng khác nếu trẻ phát hiện thấy;
- ▶ Giáo viên quan sát khuyến khích hay can thiệp kịp thời (nếu cần).

Suy ngẫm

Truy tìm đường nét và hình dạng sẽ giúp trẻ điều gì? Một bức tranh được tạo nên bởi những yếu tố nào? Trẻ nào có khó khăn trong việc tìm ra đường nét và hình dạng? Tôi nên hỗ trợ trẻ đó như thế nào?

Hoạt động 2: Chọn bức tranh yêu thích nhất và giải thích lý do

- ▶ Trẻ sẽ chọn bạn để hợp thành các nhóm (giáo viên có thể hỗ trợ và quan sát khoảng 4-5 nhóm, mỗi nhóm khoảng 6 trẻ). Các nhóm sẽ tìm bức tranh mà cả nhóm yêu thích và đưa ra lý do tại sao đây là bức tranh nhóm mình thích nhất;
- ▶ Giáo viên quan sát và hỏi trẻ đã sẵn sàng chia sẻ lý do chưa thì mời cả lớp đến từng bức tranh. Các nhóm sẽ chia sẻ lý do tại sao nhóm mình chọn bức tranh đó. Tôn trọng các ý kiến khác nhau. Nếu cần, giáo viên diễn đạt lại ý của trẻ để trẻ học thêm cách diễn đạt và từ vựng.

Suy ngẫm

Tôi sẽ làm gì khi trong một nhóm không có ý kiến thống nhất? Tất cả trẻ đều có cơ hội đưa ra ý kiến của mình không? Tôi sẽ khuyến khích trẻ rụt rè, ít nói như thế nào?

Hoạt động 3: Vẽ phác thảo bức tranh mà trẻ yêu thích nhất

- ▶ Ngay tại bức tranh mà trẻ thích nhất: trẻ chọn một phần của tranh hay một đặc điểm, họa tiết yêu thích/ấn tượng để vẽ;
- ▶ Giáo viên quan sát và khuyến khích trẻ (khi cần). Khi nào trẻ muốn kết thúc sẽ dừng hoạt động lại;
- ▶ Chụp ảnh trẻ với sản phẩm.

Suy ngẫm

Cảm giác thoải mái và sự tham gia của trẻ như thế nào? Các bức vẽ của trẻ có giống nhau không? Tôi nhận ra điều gì (sở thích, sự quan tâm, v.v. của trẻ) từ các bức vẽ này?

4.3. Hoạt động kết thúc

- ▶ Cả lớp tập hợp, trẻ chia sẻ cảm xúc và điều thích nhất về chuyến tham quan;
- ▶ Giáo viên nêu cảm xúc của mình về chuyến tham quan;
- ▶ Giáo viên và trẻ thảo luận về những điều trẻ muốn làm tiếp sau chuyến tham quan;
- ▶ Giáo viên ghi lại những lưu ý hay nội dung mà giáo viên có thể tận dụng từ hoạt động này để tổ chức các hoạt động tiếp theo;
- ▶ Giáo viên và trẻ chào tạm biệt, cảm ơn cô chú lễ tân của bảo tàng và quay trở về trường.

Suy ngẫm

Trẻ của tôi đã học được gì? Mục đích của hoạt động đạt được như thế nào? Tôi nên làm gì tiếp theo để mở rộng kết quả của hoạt động?

Cảm nhận của giáo viên

Tên tôi là Hà Thị Hà-giáo viên trường mầm non Vành Khuyên, quận Sơn Trà, Đà Nẵng.

Tôi đã tổ chức hoạt động tham quan Bảo tàng Mỹ thuật Đà Nẵng cho trẻ lớp 5 tuổi. Tôi nhận thấy trẻ rất hứng thú. Việc sử dụng phiếu “truy tìm đường nét và hình dạng” đã giúp cho trẻ tập trung hơn rất nhiều khi xem các bức tranh. Điều này đã giúp cho trẻ quan sát và ghi nhớ các đặc điểm của các bức tranh. Trẻ thảo luận với nhau về các bức tranh, tự tin đưa ra các ý kiến của mình. Với cách tiến hành như thế này, trẻ đã được rèn luyện kỹ năng sử dụng đường nét, hình dạng và màu sắc trong bức tranh của mình.

Trẻ nói rằng con muốn kể lại với ba mẹ về chuyến tham quan bảo tàng. Điều này sẽ tạo nên nhiều tương tác có ý nghĩa giữa ba mẹ và trẻ. Trẻ và tôi cũng đã thống nhất, khi về lớp trẻ sẽ chia sẻ thêm về các bức vẽ phác thảo của trẻ (lí do, ý nghĩa). Qua sự hứng thú của trẻ mà tôi quan sát được, các hoạt động tiếp theo mà cô trò chúng tôi sẽ tổ chức đó là khám phá các màu sắc qua hoạt động tạo các màu khác nhau từ 3 màu cơ bản (vàng, đỏ, xanh), khám phá các tác phẩm nghệ thuật qua 5 giác quan, cho trẻ kể lại (bằng lời hay tranh vẽ) về chuyến tham quan v.v.

Một ý nghĩa khác khi trẻ được đi tham quan đó là trên đường đi trẻ đã chia sẻ các câu chuyện của mình về các địa điểm trong thành phố mà trẻ nhìn thấy dọc đường đi.

Ngoài ra, giáo viên có thể tận dụng cơ hội này để giúp trẻ tăng cường các kỹ năng xã hội như hiểu các kí hiệu ở nơi công cộng, tuân thủ nội quy, vệ sinh môi trường (nếu cần).

Tôi nghĩ chúng ta có thể tổ chức hoạt động tham quan này cho bất kể lứa tuổi nào, nếu trẻ nhỏ hơn thì chúng ta có thể giảm bớt một vài bước của hoạt động, đảm bảo đủ giáo viên để trông trẻ và đơn giản hơn các nội dung đàm thoại với trẻ trong quá trình tham quan.

Hoạt động #3:

KHÁM PHÁ TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT QUA CÁC GIÁC QUAN

1. Mục đích

- ▶ Tăng khả năng cảm nhận các tác phẩm nghệ thuật;
- ▶ Rèn kỹ năng quan sát, tư duy, ghi nhớ;
- ▶ Phát triển trí tưởng tượng, khả năng ngôn ngữ, giao tiếp của trẻ;
- ▶ Hiểu thêm về cách bố cục, đặc điểm đường nét, màu sắc, hình dạng trong các tác phẩm nghệ thuật.

Suy ngẫm

Trong lần tổ chức hoạt động này, tôi sẽ chú trọng vào mục đích nào nhất? Trẻ nào cần được chú ý nhiều hơn để đảm bảo cả lớp đều có cảm giác thoải mái và sự tham gia cao? Tôi sẽ đặt ra các thách thức gì để mỗi trẻ đều học được nhiều nhất?

2. Điều kiện cần

- ▶ Trẻ có tâm thế thoải mái khi tham gia hoạt động;
- ▶ Giáo viên không áp đặt trẻ, đặc biệt là cảm nhận về các tác phẩm nghệ thuật;
- ▶ Giáo viên luôn quan sát trẻ và khuyến khích (nếu cần) trẻ thể hiện ý kiến;
- ▶ Giáo viên lắng nghe và ghi lại chia sẻ của trẻ về bức tranh để hiểu trẻ hơn: sở thích, nhu cầu, cảm xúc v.v.

Suy ngẫm

Tôi cần làm gì để trẻ của tôi thoải mái và tập trung vào hoạt động? Tôi có nên để cho trẻ tự thảo luận và chỉ hỗ trợ nếu thấy trẻ nào đó gặp khó khăn hay tôi cần kiểm tra xem trẻ có nói đúng không? Tôi có nên ghi lại một số thông tin mà trẻ thảo luận với nhau không?

3. Các vật liệu cần chuẩn bị

- ▶ Bản in màu về các bức tranh nghệ thuật.

Suy ngẫm

Căn cứ vào đâu để tôi chọn tranh cho hoạt động? Tôi có nên hỏi ý kiến của trẻ không?

4. Tiến trình hoạt động

4.1. Hoạt động mở đầu

- ▶ Giáo viên tổ chức hoạt động “nhắm mắt cảm nhận không gian” để trẻ tĩnh tâm và tập trung vào thời điểm hiện tại.

- Trẻ ngồi hoặc nằm ở tư thế thoải mái, giữ cho lưng thẳng, mắt nhắm;
- Trẻ lắng nghe mọi âm thanh và tiếng động xung quanh, từ gần đến xa;
- Sau 3-5 phút, cho trẻ từ từ mở mắt ra;
- Đàm thoại với trẻ về các âm thanh mà trẻ nghe được và về cảm xúc hiện tại của trẻ.

Lưu ý:

Không mở nhạc để trẻ có thể hoàn toàn chú tâm đến những âm thanh/tiếng động xung quanh trẻ và thực sự kết nối được với không gian và khoảnh khắc hiện tại.

4.1. Hoạt động trọng tâm

Hoạt động 1: Cùng khám phá một bức tranh

► Giáo viên đưa ra một bức tranh và cùng thảo luận với trẻ:

- Các con thấy gì trong bức tranh?
- Những điều các con thấy trong bức tranh thể hiện điều gì? Ví dụ, con thuyền như thế nào, có nghe thấy tiếng sóng không? Tại sao con lại nghĩ như vậy?
- Các con có cảm giác như đang ngửi thấy mùi gì? Điều gì khiến các con nghĩ như vậy?
- Các con có cảm nhận và tưởng tượng các vật thể trong bức tranh như thế nào không? Ví dụ, bờ cát/mạn thuyền đó nhẵn/xù xì/ấm/nóng/mát? Điều gì làm con nghĩ như vậy?

Ghi chú:

- *Tùy từng bức tranh mà giáo viên có thể có câu hỏi khác nhau. Tùy vào câu trả lời của trẻ, giáo viên nên nói lại để diễn đạt thành câu hoàn chỉnh giúp trẻ học thêm về cách diễn đạt hay biết thêm về từ vựng;*
 - *Không phải bức tranh nào cũng có thể sử dụng cả năm giác quan để cảm nhận.*
- Giáo viên và trẻ thống nhất cách khám phá các tác phẩm nghệ thuật:
- Vậy các con đã biết cách khám phá tác phẩm nghệ thuật chưa? Có bạn nào nói lại cách làm được không?
 - Cho một vài trẻ nói lại cách làm và cô có thể dùng lời của trẻ để giải thích cho trẻ hiểu rõ hơn nếu cần.
 - Nếu có trẻ nói chưa đúng và/hoặc biểu hiện chưa hiểu rõ, giáo viên ghi nhớ để tương tác hỗ trợ trẻ đó trong hoạt động tiếp theo.

Hoạt động 2: Lựa chọn tác phẩm nghệ thuật

- ▶ Trẻ quan sát các bức tranh nghệ thuật và chọn tranh theo ý thích. Trẻ tự quyết định làm việc cá nhân hay việc nhóm.
 - Có thể một số trẻ cùng chọn một bức tranh nhưng trẻ cũng có thể làm việc cá nhân.
 - Tối đa một bức tranh có 5 -7 bạn.

Suy ngẫm

Trẻ nào cần tôi khuyến khích để mạnh dạn chọn tranh và chọn bạn? Tôi cần có lưu ý gì cho bước tiếp theo và hoặc cho hoạt động lần sau?

Hoạt động 3: Khám phá các tác phẩm nghệ thuật

- ▶ Trẻ chủ động khám phá bức tranh mà mình đã chọn;
- ▶ Giáo viên quan sát, đưa câu hỏi hay khơi gợi ý tưởng (nếu cần) để giúp trẻ tập trung, sáng tạo v.v. Sự tương tác nên dựa vào cảm nhận khi đó của trẻ để giúp trẻ tự tin đưa ý kiến, không sợ.
 - Con nhìn thấy gì trong bức tranh này?
 - Đồ vật này sẽ có âm thanh/mùi vị như thế nào nhỉ?
Tại sao con nghĩ như vậy?
 - V.v.
- ▶ Mọi cảm nhận về bức tranh của trẻ đều được chấp nhận.

Suy ngẫm

Cảm giác thoải mái và sự tham gia của trẻ ở hoạt động 3 này như thế nào? Trẻ nào cần tôi khuyến khích để mạnh dạn chọn tranh và chọn bạn cùng chơi? Tôi cần có lưu ý gì cho bước tiếp theo và hoặc cho hoạt động lần sau?

4.3. Hoạt động kết thúc

- ▶ Giáo viên và trẻ thảo luận về điều trẻ thích, cảm xúc của trẻ khi tham gia hoạt động. Các câu hỏi có thể:
 - Các con thấy hoạt động này như thế nào?
 - Con thích nhất điều gì? Tại sao?
 - Các bức tranh vừa xem xong có làm cho các con nhớ tới điều gì mà các con đã trải nghiệm không? Có bạn nào muốn kể lại cho cô và các bạn khác cùng nghe không?
- ▶ Giáo viên cũng có thể cho trẻ thể hiện lại các âm thanh mà trẻ cảm nhận được từ các bức tranh của mình. Ghi lại âm thanh hình ảnh lúc này để làm kỷ niệm.

Suy ngẫm

Trẻ của tôi đã học được gì? Mục đích của hoạt động đạt được như thế nào?
Tôi nên làm gì tiếp theo để mở rộng kết quả của hoạt động?

Cảm nhận của giáo viên

Tôi là Lê Thị Huyền Nuôi, giáo viên trường Mầm non Vành Khuyên, quận Sơn Trà, Đà Nẵng. Cùng với đồng nghiệp của mình, chúng tôi đã tổ chức hoạt động “khám phá các tác phẩm nghệ thuật qua các giác quan” với trẻ 5-6 tuổi.

Từ kinh nghiệm của mình, tôi tin là hoạt động này có thể được tổ chức với trẻ nhỏ hơn nếu chúng ta sử dụng ngôn ngữ và các câu hỏi ở mức độ phù hợp với sự phát triển của trẻ ở lứa tuổi đó.

Khi chuẩn bị cho hoạt động này, tôi đã có lưu ý đặc biệt tới một số trẻ trong lớp. Tôi đã chuẩn bị một số câu hỏi để kích thích sự quan tâm của trẻ tới hoạt động. Tôi cũng đã hy vọng là sẽ có nhiều sự tương tác trong quá trình thực hiện hoạt động này. Và đúng vậy, khi hoạt động diễn ra, thì cô và trẻ đã có nhiều cơ hội tương tác với nhau.

Khi trẻ khám phá các bức tranh qua các giác quan của mình và chia sẻ ý tưởng thì tôi thấy rất ấn tượng. Quá trình này tạo ra rất nhiều sự tương tác, và một cách rất tự nhiên trẻ chia sẻ những ý nghĩ và cảm nhận của mình. Trẻ thực sự là đang trao đổi với nhau. Trong một số nhóm tôi đã đưa ra một số câu hỏi để kích thích sự tư duy, sáng tạo của trẻ. Trẻ đã rất vui khi tham gia hoạt động này và thậm chí chúng còn kể lại với ba mẹ mình.

Tuy vậy, tôi cũng muốn chia sẻ rằng lúc chuẩn bị hoạt động này tôi có hơi căng thẳng. Cách tổ chức khác với những gì tôi từng làm, đó trẻ không phải cố làm để hoàn thành nhiệm vụ theo một đáp án nhất định. Đây là hoạt động mở và điều trẻ học được cũng rất ấn tượng. Trong cùng một hoạt động đã tác động đến nhiều lĩnh vực phát triển của trẻ: biểu đạt cảm xúc, nhớ lại các kỉ niệm, tương tác và sử dụng ngôn ngữ để giao tiếp; Trẻ đã quan sát các bức tranh và sử dụng trí tưởng tượng của mình để mô tả. Tôi chắc chắn trẻ đã phát triển kĩ năng thẩm mĩ của mình, đề cao vẻ đẹp của nghệ thuật.

Tôi nhận ra rằng để đặt ra được các câu hỏi mở một cách phù hợp thì rất khó. Tôi cần phải rèn luyện kĩ năng này nhiều hơn nữa.

Hoạt động #4:

DỰA VÀO TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT TẠO KHỐI 3D

1. Mục đích

- ▶ Trẻ biết lựa chọn và sử dụng vật liệu để tạo nên khối 3D;
- ▶ Phát triển tư duy, óc sáng tạo, trí tưởng tượng, kĩ năng vận động tinh và ngôn ngữ;
- ▶ Giúp trẻ tăng cường sự tự tin, kiên trì và khéo léo;
- ▶ Tăng cường kĩ năng tương tác giữa trẻ với trẻ và với giáo viên.

Suy ngẫm

Trong lần tổ chức hoạt động này, tôi sẽ chú trọng vào mục đích nào nhất? Trẻ nào cần được chú ý nhiều hơn để đảm bảo cả lớp đều có cảm giác thoải mái và sự tham gia cao? Tôi sẽ đặt ra các thách thức gì để mỗi trẻ đều học được nhiều nhất?

2. Điều kiện cần

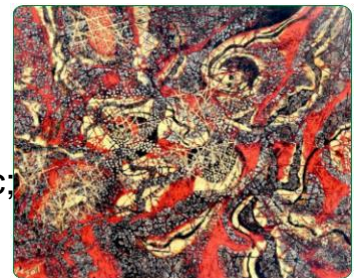
- ▶ Vật liệu tự nhiên và an toàn cho trẻ;
- ▶ Giáo viên không áp đặt ý tưởng của mình lên trẻ.

Suy ngẫm

Loại củ quả nào an toàn, rẻ và có thể sử dụng que để xuyên qua? Liệu có rủi ro nào có thể xảy ra khi trẻ thực hiện hoạt động này?

3. Các vật liệu cần chuẩn bị

- ▶ Vật liệu tự nhiên, chủ yếu là các loại củ quả theo mùa: cà rốt, củ cải, nho, táo, quýt, chùm ruột, cà pháo, táo, nui, các loại hoa và que xiên như que tre, miến, mỳ ý, v.v.;
- ▶ Nhạc bài "Baby Shark", hoặc các bài nhạc vui nhộn khác;
- ▶ Các bức tranh nghệ thuật có nhiều họa tiết hình khối.

Suy ngẫm

Các vật liệu có liên quan như thế nào tới chủ đề mà lớp tôi đang thực hiện? Đặc điểm của loại vật liệu nào mà tôi nên nhấn mạnh để trẻ hiểu thêm về chủ đề đang thực hiện?

4. Tiến trình hoạt động

4.1. Hoạt động mở đầu

- Giáo viên và trẻ cùng vận động theo hình thức soi gương trên nền nhạc;
- Giáo viên ngắn gọn về hoạt động và vật liệu sẽ sử dụng.

Ghi chú: Trò chơi soi gương đó là cho trẻ làm việc theo đôi, một người là “gương”, người kia là “người soi gương”. Người soi làm gì thì cái gương làm theo y hệt. Hết một lượt thì đổi vai. Người chơi luôn giao tiếp bằng mắt với nhau và giữ im lặng trong toàn bộ quá trình chơi. Giáo viên có thể mở nhạc khi trẻ chơi.

Suy nghĩ

Trẻ có thay đổi tích cực về cảm giác thoải mái không? Ánh mắt của trẻ có thể hiện sự hứng thú khi cô giới thiệu hoạt động và vật liệu chơi không?

4.2. Hoạt động trọng tâm

Hoạt động 1: Khám phá vật liệu

- ▶ Trẻ khám phá các vật liệu để biết hình dạng, độ mềm/rắn, màu sắc thông qua các giác quan (xúc giác, thị giác, thính giác, vị giác, khứu giác);
- ▶ Giáo viên khuyến khích trẻ nói chuyện với nhau về vật liệu như là đặc điểm, loại vật liệu nào trẻ đã biết, công dụng của vật liệu đó v.v.
- ▶ Giáo viên quan sát, và tương tác với một số trẻ còn đang rụt rè.

Suy nghĩ

Tất cả trẻ đều hào hứng khám phá vật liệu không? Có điều gì các vật liệu theo hướng dẫn của tôi không? Có trẻ nào tôi cần khuyến khích và chú ý trong các bước tiếp theo?

Hoạt động 2: Dựa vào họa tiết trong tranh tạo hình 2D

- ▶ Trẻ quan sát kĩ bức tranh mà giáo viên đưa ra, xác định các họa tiết trên tranh mà trẻ thích.
- ▶ Giáo viên có thể khuyến khích trẻ bằng cách sử dụng một số câu hỏi sau:
 - Con thích họa tiết nào trên bức tranh này?
 - Họa tiết này có những hình gì?
 - Từ họa tiết đó con nghĩ tới hình ảnh gì?
- ▶ Trẻ sử dụng que, sợi (những vật liệu có thể xuyên qua các loại củ quả) để xếp các hình như họa tiết mà trẻ thích trên tranh.
 - Chúng ta sẽ sử dụng que tre xếp thành các hình có giống như họa tiết con thích ở trong bức tranh này?

!!! Lưu ý:

Trẻ tự chọn chơi một mình hay theo nhóm

Suy nghĩ

Cảm giác thoải mái và sự tham gia của mỗi trẻ như thế nào? Trẻ nào cần sự hỗ trợ và tôi nên hỗ trợ như thế nào?

Hoạt động 3: Tạo ra các khối 3D

- Từ các hình các con vừa xếp xong, làm thế nào để các hình đó đứng lên được?
- Các con hãy chọn các nguyên vật liệu đang có để thử làm xem?
- Trong quá trình này, giáo viên quan sát, kích thích trẻ tư duy và thử các cách khác nhau cho đến khi trẻ ưng ý với sản phẩm của mình.

Suy nghĩ

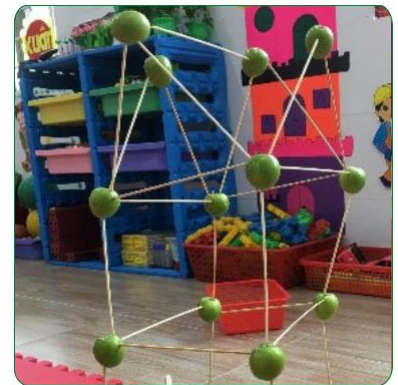
Tôi có thực sự để cho trẻ có không gian và thời gian để thử các khối 3D của mình chưa? Tôi tương tác như thế nào để trẻ luôn cố gắng với thách thức khó hơn?

Hoạt động 4: Nhận biết và so sánh hình và khối 3D

- ▶ Khi trẻ đã làm xong khối 3D của mình, giáo viên cùng trẻ so sánh giữa hình và khối:
 - Hình: nhìn thấy 1 mặt
 - Khối: nhìn thấy 3 mặt

Suy nghĩ

Tôi có cần lấy thêm các ví dụ khác trong đời sống hàng ngày để trẻ hiểu hình và khối không?

4.3. Hoạt động kết thúc: Chia sẻ ý tưởng về khối 3D và thu dọn lớp

- ▶ Trẻ tham quan và tìm hiểu khối 3D của các bạn khác;
- ▶ Trẻ chia sẻ ý kiến về hoạt động, giáo viên có thể sử dụng một số câu hỏi gợi ý như:
 - Các con thấy hoạt động vừa xong như thế nào? Tại sao?
 - Con thích nhất điều gì khi tham gia hoạt động này?
 - Các con phát hiện/học được điều gì thú vị?
 - Các con muốn làm gì với sản phẩm mình vừa tạo ra?

- ▶ Giáo viên đưa ra ý kiến của mình về cảm giác thoải mái và sự tham gia của trẻ khi tham gia hoạt động;
- ▶ Chụp hình:
 - Cảm xúc hiện tại của con là gì?
 - Chúng ta có thể thể hiện cảm xúc đó để cùng chụp hình không?
- ▶ Trẻ cùng giáo viên thu dọn đồ dùng.

Suy ngẫm

Trẻ của tôi đã học được gì? Mục đích của hoạt động đạt được như thế nào?
Tôi nên làm gì tiếp theo để mở rộng kết quả của hoạt động?

Cảm nhận của giáo viên

Tôi là Trương Thị Quế Liên, giáo viên trường Mầm non Hoàng Yến, quận Sơn Trà, Đà Nẵng. Tôi đã thực hiện hoạt động: Dựa vào tác phẩm nghệ thuật tạo hình khối 3D với trẻ lớp tôi, 4-5 tuổi. Tôi nghĩ, hoạt động này cũng có thể thực hiện với trẻ bé hơn, nhưng chúng ta nên chú ý vật liệu que tre để đảm bảo an toàn cho trẻ.

Đây là một hoạt động rất thú vị. Nguyên liệu là những thứ dễ kiếm, gần gũi với trẻ. Với việc dùng các vật liệu tự nhiên đã kích thích trí tò mò của trẻ, kích thích nhiều giác quan của trẻ.

Lần đầu tiên thực hiện hoạt động này, tôi hơi lo lắng vì không có hướng dẫn về cách tạo ra sản phẩm mà giáo viên mong đợi. Tuy nhiên, khi trẻ thực hiện hoạt động thì tôi phát hiện ra rằng cứ để cho trẻ làm thì sẽ kích thích sự sáng tạo của trẻ. Đầu tiên, một số trẻ hơi rụt rè nhưng khi nhìn thấy các bạn khác làm được và được tôi khuyến khích “con làm ra sản phẩm gì cũng được” thì những trẻ này đã tự tin hơn và đã thử làm các sản phẩm của mình.

Thực sự tôi rất ngạc nhiên về các khối 3D của trẻ. Trẻ có trí tưởng tượng tuyệt vời. Tất cả trẻ tham gia cao vào hoạt động, kể cả với những trẻ mà trong các hoạt động thường ngày trước đây sự tham gia ở mức thấp hoặc trung bình. Tôi mong rằng hoạt động nào trẻ cũng có cảm giác thoải mái và sự tham gia cao như khi tham gia vào hoạt động này.

NHỮNG TRANG PHỤC ĐÁNG YÊU**1. Mục đích**

- ▶ Tăng cường tính sáng tạo của trẻ khi dùng các nguyên vật liệu để tạo ra trang phục theo ý thích của mình;
- ▶ Rèn kỹ năng hợp tác nhóm, sự khéo léo của đôi bàn tay và ngón tay của trẻ;
- ▶ Giúp trẻ mạnh dạn tự tin khi giao tiếp với mọi người xung quanh;
- ▶ Trẻ có ý thức bảo vệ môi trường.

Suy ngẫm

Trong lần tổ chức hoạt động này, tôi sẽ chú trọng vào mục đích nào nhất? Trẻ nào cần được chú ý nhiều hơn để đảm bảo cả lớp đều có cảm giác thoải mái và sự tham gia cao? Tôi sẽ đặt ra các thách thức gì để mỗi trẻ đều học được nhiều nhất?

2. Điều kiện cần

- ▶ Giáo viên đảm bảo an toàn và vệ sinh cho trẻ khi đi thu thập vật liệu;
- ▶ Giáo viên không áp đặt ý tưởng lên trẻ.

Suy ngẫm

Bước nào trong tiến trình hoạt động mà chúng tôi cần lưu ý để hỗ trợ tương tác với trẻ nhiều nhất? Chúng tôi sẽ khuyến khích những trẻ còn rụt rè như thế nào?

3. Các vật liệu cần chuẩn bị

- ▶ Vật liệu tự nhiên: Một số loại rau củ, lá cây, v.v.;
- ▶ Vật liệu tái chế an toàn cho trẻ: Mút xốp, bìa catton, giấy gói bánh kẹo, hoạ báo cũ, vỏ nghêu sò, nắp chai, áo mưa tiện lợi, v.v.;
- ▶ Các sản phẩm mỹ thuật cũ của trẻ.

Suy ngẫm

Tôi nên kết hợp việc chuẩn bị vật liệu với các hoạt động khác như thế nào? Làm thế nào để trẻ cũng có kế hoạch chuẩn bị vật liệu cho trang phục của mình?

4. Tiến trình hoạt động**4.1. Hoạt động mở đầu**

- ▶ Cho trẻ chơi trò chơi chuyền bóng gạo để ổn định lớp;
- ▶ Giáo viên giới thiệu hoạt động (Những trang phục đáng yêu) và trao đổi với trẻ về việc thu thập vật liệu cho hoạt động:

- Để làm trang phục, phụ kiện chúng ta cần các nguyên vật liệu gì?
- Hôm trước, chúng ta đã có các nguyên vật liệu nào?
- Các con có muốn thu thập thêm nguyên vật liệu không? Nếu có, vậy đó là các nguyên vật liệu gì?
- Chúng ta nghĩ xem, bây giờ có thể kiếm các nguyên vật liệu này ở đâu?
- Chúng ta có thể ra ngoài cổng trường để xin các nguyên vật liệu còn thiếu không?

► Giáo viên và trẻ thống nhất nội quy khi đi thu thập vật liệu

- Khi ra ngoài, chúng ta cần phải làm gì? (*không tách khỏi hàng/nhóm; đi theo sự hướng dẫn của cô; Chào hỏi khi gặp các cô, bác v.v.; Nói cảm ơn khi nhận được sự giúp đỡ; Không sờ tay vào hàng hoá của các cô các bác v.v.*)

► Chia nhóm để tới các địa điểm tìm vật liệu:

- Nhóm 1: Tới cửa hàng tạp hoá;
- Nhóm 2: Tới cửa hàng rau;
- Nhóm 3: Tới cửa hàng bán trái cây.

Ghi chú: Hoạt động chuyền bóng gạo tức là trẻ chuyền bóng cho nhau với sự chú ý và quan tâm. Trẻ chỉ chuyền bóng khi người nhận có giao tiếp bằng mắt với mình, đảm bảo người nhận sẵn sàng nhận bóng.

Suy ngẫm

Tôi cần chuẩn bị gì khi cho trẻ ra phố? Nhân cơ hội này, trẻ nên tìm hiểu thêm thông tin gì?

4.2. Hoạt động trọng tâm

Hoạt động 1: Thu thập vật liệu

- Giáo viên và trẻ đi thăm các gian hàng ngoài chợ và thu thập vật liệu. Có thể kết hợp thu thập vật liệu với hoạt động khám phá thế giới xung quanh v.v.
- Phân loại và sắp xếp vật liệu vào nơi thích hợp cho trẻ để quan sát, dễ lấy.

Suy ngẫm

Trẻ đã giao tiếp như thế nào với những người xung quanh? Điều thú vị hay lưu ý gì tôi nên ghi lại để sau này chia sẻ, thảo luận với trẻ?

Hoạt động 2: Làm các bộ trang phục và phụ kiện

Nhóm 1: Làm trang phục như quần áo, váy;

- Trẻ gấp giấy báo cũ làm váy và áo, cắt các hình ảnh từ họa báo, các bản vẽ cũ, vỏ gói mì, vỏ gói bánh kẹo, lá cây hoa tươi để trang trí, v.v.

► Nhóm 2: Làm phụ kiện thời trang

- Trẻ dùng các loại nắp chai, ống hút, vỏ nghêu sò, vỏ mút xốp, làm vòng đeo tay, đồng hồ, cài tóc, nhẫn, nịt, nơ cài tóc, v.v.

► Trong quá trình trẻ thực hiện:

- Có thể mở nhạc hòa tấu có nhiều giai điệu nhanh, chậm, du dương, v.v. để tạo cảm hứng cho trẻ;
- Quan sát, tương tác và hỗ trợ khi trẻ cần. Chẳng hạn:

Bông hoa trên áo này đẹp quá, cho cô người xem bông hoa có mùi gì nào?
Tại sao con lại dùng cái lá này để trang trí cho váy?

Ghi chú: Trước khi tiến hành hoạt động này, trẻ có thể đã được đi tham quan siêu thị/cửa hàng và khám phá khu thời trang trong siêu thị để có ý tưởng về các bộ trang phục và phụ kiện.

Suy ngẫm

Cảm giác thoải mái và sự tham gia của mỗi trẻ như thế nào? Tôi cần can thiệp điều gì để mọi trẻ thoải mái và tham gia cao hơn?

Hoạt động 3: Biểu diễn thời trang

- Giáo viên và trẻ sắp xếp sân khấu để biểu diễn;
- Trẻ mặc các bộ trang phục, kèm theo phụ kiện và trình diễn;
- Cô và trẻ cùng chụp hình lưu lại các bộ sưu tập thời trang trẻ đã thực hiện.

Suy ngẫm

Trẻ có tự hào về sản phẩm của mình không? Trẻ nào thích trình diễn, trẻ nào thích quan sát các bạn? Tôi nên khuyến khích trẻ thể hiện phần trình diễn theo chủ đề hay nhân vật không?

4.3. Hoạt động kết thúc

- ▶ Giáo viên và trẻ chia sẻ cảm nghĩ về hoạt động, chẳng hạn:
 - Các con thích nhất điều gì? Tại sao?
 - Để làm cái váy/áo/túi v.v. con có gặp khó khăn gì không? Con đã giải quyết thế nào?
 - Các con có muốn kể với ba mẹ điều gì không?
- ▶ Giáo viên và trẻ cùng thu dọn đồ dùng và đổ rác.

Suy ngẫm

Trẻ của tôi đã học được gì? Mục đích của hoạt động đạt được như thế nào?
Tôi nên làm gì tiếp theo để mở rộng kết quả của hoạt động?

Cảm nhận của giáo viên

Chúng tôi đã tổ chức hoạt động “Những trang phục đáng yêu” với trẻ 5 -6 tuổi. Đối với trẻ nhỏ tuổi hơn chúng ta vẫn tổ chức được hoạt động này nhưng cần điều chỉnh mục tiêu và cách hướng dẫn trẻ cho phù hợp. Khi chuẩn bị thực hiện hoạt động này, chúng tôi lưu ý tới việc hỗ trợ nhiều hơn với một số trẻ để đảm bảo sự an toàn khi đi ra khỏi trường học.

Trẻ rất tập trung chú ý để tạo ra các bộ trang phục và sự kiện vì ngay bước đầu tiên. Trẻ cùng nhau thu thập các vật liệu và tự quyết định là sử dụng các vật liệu đó như thế nào để làm nên các bộ trang phục và phụ kiện. Trẻ thảo luận và tự thống nhất về loại trang phục cũng như thiết kế. Một khi trẻ cảm nhận được rằng không có áp lực về việc phải làm theo một mẫu sẵn có thì trẻ sẽ có cảm hứng và rất sáng tạo. Do vậy, khi hoàn thành sản phẩm và trình diễn thời trang, trẻ rất tự hào.

Trẻ học được rất nhiều trong quá trình làm ra trang phục/phụ kiện và trình diễn thời trang. Trẻ mô tả các thiết kế của mình, tương tác với bạn về các ý tưởng của trang phục. Trẻ tính toán chỉnh sửa trang phục cho tới khi ưng ý. Chúng tôi nhận thấy tất cả 5 lĩnh vực phát triển của trẻ đều được tác động trong quá trình này. Ban đầu chúng tôi cũng có lo lắng là liệu trẻ có thể tạo ra các sản phẩm nếu không có chỉ dẫn cụ thể của giáo viên không. Trẻ đã làm cho chúng tôi ngạc nhiên về khả năng và sự sáng tạo của chúng.

Cách tổ chức hoạt động như thế này là cơ hội để cả cô và trẻ giảm bớt gánh nặng và áp lực về việc tạo ra các sản phẩm theo mẫu. Trẻ được tự do làm theo ý thích của mình đã tạo ra nhiều cơ hội cho trẻ sáng tạo.

Hoạt động #6:

TẠO NÊN CHÂN DUNG TỪ VẬT LIỆU MỜ

1. Mục đích

- ▶ Giúp trẻ có một số hiểu biết cơ bản về đặc điểm tranh chân dung;
- ▶ Tăng cường khả năng sáng tạo và trí tưởng tượng;
- ▶ Tăng cường sự tự tin và khả năng ngôn ngữ của trẻ;
- ▶ Rèn kĩ năng vận động tinh.

Suy ngẫm

Trong lần tổ chức hoạt động này, tôi sẽ chú trọng vào mục đích nào nhất? Trẻ nào cần được chú ý nhiều hơn để đảm bảo cả lớp đều có cảm giác thoải mái và sự tham gia cao? Tôi sẽ đặt ra các thách thức gì để mỗi trẻ đều học được nhiều nhất?

2. Điều kiện cần

- ▶ Có nhiều vật liệu mờ;
- ▶ Giáo viên không áp đặt ý kiến cho trẻ;
- ▶ Giáo viên có hiểu biết về đặc điểm của tranh chân dung;
- ▶ Trẻ có tâm thế thoải mái khi tham gia hoạt động.

Suy ngẫm

Tôi nên đặt ra các tình huống, câu hỏi gì để trẻ hào hứng nói về bức chân dung của mình?

3. Các vật liệu cần chuẩn bị

- ▶ Vật liệu mờ với hình dạng, màu sắc đa dạng, đặc biệt là vật liệu tự nhiên và vật liệu gắn với đời sống của trẻ:
 - Vật liệu tự nhiên: các loại lá cây khô và tươi, vỏ cây, cành cây khô, vỏ sò, sỏi, nui, củ cải, củ cà rốt, cuống rau, v.v.;
 - Vật liệu tái chế: nắp chai, sợi len, báo cũ, muỗng n.hựa, bông, v.v.;
 - Các đồ dùng đồ chơi có sẵn trong lớp như mảnh ghép hình, tranh ảnh.
- ▶ Tranh chân dung

Suy ngẫm

Tôi nên sắp xếp thế nào để trẻ đưa ý kiến về loại vật liệu cần thu thập và trẻ tham gia thu thập vật liệu?

4. Tiến trình hoạt động

4.1. Hoạt động mờ đầu

- ▶ Giới thiệu hoạt động: Tạo nên chân dung từ vật liệu mờ.
- ▶ Cho trẻ chơi trò chơi soi gương sau đó đàm thoại với trẻ về:

- Các bộ phận cơ thể đã sử dụng trong trò chơi soi gương,
- Cảm xúc hiện tại của trẻ.

- ▶ Thu thập vật liệu mở (tự nhiên, tái chế, đồ dùng đồ chơi trong lớp)

Ghi chú: Trò chơi soi gương đó là cho trẻ làm việc theo đôi, một người là “Gương”, người kia là “Người soi gương”. Người soi làm gì thì cái gương làm theo y hệt.

Hết một lượt thì đổi vai. Người chơi luôn giao tiếp bằng mắt với nhau và giữ im lặng trong toàn bộ quá trình chơi. Giáo viên có thể mở nhạc khi trẻ chơi.

Suy ngẫm

Làm thế nào để đảm bảo tất cả mọi trẻ đều hào hứng tham gia hoạt động?
 Điều gì cần lưu ý để đảm bảo an toàn cho trẻ khi thu thập vật liệu?

4.2. Hoạt động trọng tâm

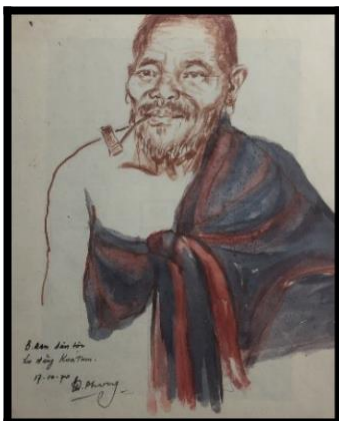
Hoạt động 1: Khám phá vật liệu

- ▶ Trẻ khám phá vật liệu: Sờ, nhìn, ngửi, tạo âm thanh và trao đổi với nhau.
- ▶ Giáo viên quan sát và khuyến khích tất cả trẻ tham gia (nếu cần)

Hoạt động 2: Tìm hiểu tranh chân dung

- ▶ Giáo viên lần lượt đưa ra từng bức tranh chân dung. Với mỗi bức tranh cùng trao đổi với trẻ về các đặc điểm trong bức tranh chân dung:
 - Các con nhìn thấy gì? (các bộ phận nào của cơ thể? có trang phục gì? chúng có màu sắc và hình dạng như thế nào?)
 - Người trong tranh là phụ nữ hay nam giới, già hay trẻ? Dựa vào đường nét màu sắc nào mà các con nhận ra điều ấy.

(Nguồn: Bảo tàng Mỹ thuật Đà Nẵng)

Suy ngẫm

Tất cả trẻ có đều tập trung chú ý không? Tôi cần lưu ý tới trẻ nào để hỗ trợ thêm?

Hoạt động 3: Sử dụng vật liệu mở để tạo nên chân dung

► Giáo viên giới thiệu nhiệm vụ:

- Trẻ sử dụng vật liệu hiện có xếp thành bức tranh chân dung của chính trẻ;
- Trẻ được tùy chọn kiểu chân dung (chỉ có khuôn mặt, bán thân v.v.);
- Trẻ làm việc cá nhân hoặc nhóm (tùy theo lựa chọn của trẻ).

► Trong quá trình trẻ thực hiện, giáo viên quan sát, đưa ra câu hỏi hay tình huống để tương tác, khích lệ nhằm đảm bảo trẻ thoải mái và tập trung vào hoạt động. Giáo viên cũng đồng thời giúp trẻ hiểu nên có đặc điểm đặc trưng nào của mình trong bức tranh chân dung. Giáo viên có thể sử dụng các câu hỏi tương tác như là:

- Tại sao con lại làm mắt hình trái tim?
- Làm thế nào con làm được mái tóc xù này?
- Tại sao con muốn làm mái tóc xù?
- Điểm nào trên bức chân dung này con thích nhất? Tại sao?
- Trong bức tranh chân dung này, con đang có cảm xúc gì? Tại sao?
- V.v.

Ghi chú: Hãy để thời gian cho trẻ thử nghiệm các loại vật liệu khác nhau, thử các kiểu chân dung cho tới khi trẻ thấy thoải mái với tác phẩm của mình.

Suy ngẫm

Cảm giác thoải mái và sự tham gia của mỗi trẻ như thế nào? Trẻ nào cần hỗ trợ để có cảm giác thoải mái và sự tham gia cao hơn? Tôi sẽ hỗ trợ như thế nào? Đưa thêm các thách thức hay gợi mở ý tưởng?

Hoạt động 4: Tham quan chia sẻ

► Trẻ tự do xem các bức chân dung của các bạn và trao đổi với nhau;

► Giáo viên quan sát và khuyến khích trẻ đảm bảo mọi trẻ đều tham gia cao.

- Con thích bức chân dung của bạn nào? Vì sao?
- Điểm đặc biệt (ví dụ tóc dài, mặt buồn v.v.) trong bức chân dung có nghĩa là gì?

- Khuyến khích trẻ kể cho nhau nghe về bức chân dung của chúng;
 - Khuyến khích trẻ nói ra những điều thú vị mà trẻ cảm nhận được từ bức chân dung của bạn v.v.
- ▶ Giáo viên quan sát lắng nghe, nếu thấy trẻ đã thoải mái với hoạt động này thì chuyển sang hoạt động kết thúc.

Suy ngẫm

Trẻ nào còn gặp khó khăn khi chia sẻ ý kiến của mình? Tôi sẽ giúp trẻ đó như thế nào để trẻ phát triển hơn về khả năng ngôn ngữ, diễn đạt?

4.3. Hoạt động kết thúc

- ▶ Cô và trẻ cùng nhau đánh giá về hoạt động:
- Cảm xúc hiện tại của trẻ (vui, tự hào, buồn, v.v.);
 - Điều gì trẻ cảm thấy khó;
 - Trẻ muốn làm tiếp điều gì với các vật liệu đang có;
 - Ý kiến của giáo viên về sự tham gia và sáng tạo của trẻ (nói cụ thể).
- ▶ Chụp ảnh lưu lại kết quả để chia sẻ với cha mẹ và hoặc làm học liệu học tập sau này.
- ▶ Cô và trẻ cùng dọn dẹp.

Suy ngẫm

Trẻ của tôi đã học được gì? Mục đích của hoạt động đạt được như thế nào? Trẻ nói về điều gì nhiều nhất? Tôi nên làm gì tiếp theo để mở rộng kết quả của hoạt động?

Cảm nhận của giáo viên

Tôi tên là Nguyễn Thị Hồng. Tôi là giáo viên trường mầm non tư thục Vietkids 2, quận Sơn Trà Đà Nẵng. Tôi đã tổ chức hoạt động “sử dụng vật liệu mở làm nên bức chân dung của bé” với trẻ 5-6 tuổi. Theo kinh nghiệm của tôi, trẻ nào chúng ta cũng có thể tổ chức được hoạt động này. Giáo viên sẽ biết với lứa tuổi nào và với sự phát triển ở mức nào của trẻ để tương tác với trẻ, để tránh những vật liệu nào có thể gây nguy hiểm.

Trước đây, tôi cũng đã từng cho trẻ dùng vật liệu xếp thành những hình khác nhau. Tuy nhiên, lần này tổ chức tôi nhận thấy khi có nhiều vật liệu, đặc biệt những vật liệu mà trẻ cùng tham gia chuẩn bị thì trẻ sẽ hứng thú và nhiều cơ hội để sáng tạo, thử nghiệm. Ngoài ra, lần này tổ chức, trước hết các con xem các tác phẩm chân dung do họa sĩ vẽ để có khái niệm về chân dung, sau đó các con được làm chân dung của chính mình, không phải theo mẫu nào khác nên các con rất thoải mái, hào hứng. Các con có sự lựa chọn và ra quyết định, loại vật liệu nào mình sẽ dùng, mình sẽ xếp loại chân dung nào, hình bé hay to v.v. Ngoài ra, các con cũng tự mình giải quyết vấn đề, có trẻ thấy cành cây quá dài thì tự bẻ ngắn để sử dụng.

Hoạt động này giúp cho trí tưởng tượng của trẻ phong phú, trẻ biểu đạt cảm xúc và sở thích của mình vào trong bức chân dung. Có trẻ khi làm đã thay đổi vật liệu làm tóc từ báo xé sang các túm bông vì trẻ nói là trẻ thích tóc ngắn và xoắn giống tóc của mẹ. Trẻ được kích thích tư duy, tự tin vào chính mình. Trẻ cũng quan sát và học từ bạn để làm nên bức chân dung của mình.

Kết quả hoạt động này ngoài mong đợi của tôi vì sự sáng tạo của trẻ, vì sự thoải mái và hứng thú tham gia của tất cả trẻ. Có trẻ làm một số bức chân dung, trẻ nói vì muốn cái cổ dài nên không làm mặt hình tam giác mà đổi sang làm mặt hình chữ nhật, có trẻ đã dùng nui để xếp thành da mặt của mình. Tôi tin tưởng rằng nếu tôi tiếp tục tổ chức cho trẻ thì trẻ vẫn thích chơi, và có thể tôi sẽ mở rộng hoạt động như là làm chân dung của người thân v.v. Trẻ được ra ngoài kiếm vật liệu cũng là cơ hội để trẻ khám phá môi trường xung quanh.

Hoạt động #7:

KHÁM PHÁ CẢM XÚC QUA CÂU CHUYỆN

1. Mục đích

- ▶ Phát triển khả năng biểu đạt và nhận biết bốn cảm xúc cơ bản (buồn, vui, giận dữ và hoảng sợ);
- ▶ Trẻ hiểu được giá trị của tình thương yêu;
- ▶ Tăng cường sự tương tác và kết nối giữa trẻ với trẻ, với giáo viên, với ba mẹ v.v.

Suy ngẫm

Trong lần tổ chức hoạt động này, tôi sẽ chú trọng vào mục đích nào nhất? Trẻ nào cần được chú ý nhiều hơn để đảm bảo cả lớp đều có cảm giác thoải mái và sự tham gia cao? Tôi sẽ đặt ra các thách thức gì để mỗi trẻ đều học được nhiều nhất?

2. Điều kiện cần

- ▶ Tất cả trẻ đều được trải nghiệm và chia sẻ cảm xúc.

Suy ngẫm

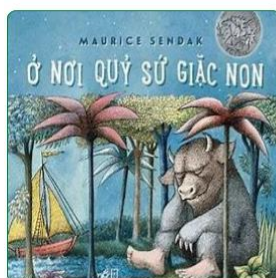
Tôi nên làm gì để đạt được các điều kiện này?

3. Các vật liệu cần chuẩn bị

- ▶ Truyện tranh;
- ▶ Bộ thẻ cảm xúc (buồn, vui, giận giữ và hoảng sợ), mỗi trẻ một bộ;
- ▶ Giấy và bút vẽ.

Suy ngẫm

Cốt chuyện muốn nói lên điều gì?

4. Tiến trình hoạt động

4.1. Hoạt động mở đầu

- ▶ Giáo viên biểu lộ các cảm xúc khác nhau để trẻ đoán tên cảm xúc;
 - Giáo viên, dùng 1 mảnh giấy hoặc khăn che mặt từ từ kéo mảnh giấy/khăn xuống, để lộ ra khuôn mặt cảm xúc (lần lượt từng cảm xúc buồn/vui/tức giận/hoảng sợ. Trẻ đoán xem biểu cảm đó là cảm xúc gì?
- ▶ Trẻ thể hiện các cảm xúc của mình qua nét mặt/giọng nói/cử chỉ;
- ▶ Giáo viên và trẻ trao đổi về một vài tình huống cảm xúc của trẻ.
 - Khi các con vui/buồn/tức giận/hoảng sợ thì các con có biểu hiện(khuôn mặt/giọng nói/cử chỉ) như thế nào?
 - Điều gì khiến các con vui/buồn/tức giận/hoảng sợ?

Suy ngẫm

Tất cả trẻ đều được tham gia không? Có trẻ nào có biểu hiện đặc biệt khi biểu lộ cảm xúc? Tôi nên làm gì với phát hiện này để giúp trẻ biểu đạt và quản lí cảm xúc tốt hơn?

4.2. Hoạt động trọng tâm

Hoạt động 1: Đọc chuyện

- ▶ Học sinh ngồi quanh giáo viên;
- ▶ Giáo viên đọc chuyện chậm rãi, rõ ràng. Trong khi đọc thì cho trẻ xem tranh tương ứng với nội dung lời kể.

Suy nghĩ

Trẻ có biểu hiện gì khi nghe câu chuyện? Tất cả trẻ có tập trung không?

Hoạt động 2: Thảo luận về cảm xúc của các nhân vật

- ▶ Giáo viên đặt các câu hỏi để thảo luận về các cảm xúc của từng nhân vật theo các bối cảnh đặc trưng trong câu chuyện.
 - Trẻ có thể sử dụng thẻ cảm xúc để đưa ra ý kiến của mình về các loại cảm xúc trong từng tình huống.
 - Giáo viên cho trẻ xem các bức tranh về các bối cảnh liên quan tới các câu hỏi để trẻ hiểu ý nghĩa và nội dung. Giáo viên có thể tiến hành hoạt động thảo luận về cảm xúc của các nhân vật theo nhóm hay toàn thể, tùy từng nội dung câu hỏi hay mục tiêu mà giáo viên muốn hướng tới. Nếu làm việc theo nhóm, giáo viên có thể in một số bức tranh của câu chuyện mà gắn liền với các câu hỏi để học sinh thảo luận và chia sẻ suy nghĩ của mình.

Ví dụ: Trong câu chuyện “Ở nơi quỷ sứ giặc non”, các câu hỏi có thể là:

- Mẹ của Max cảm thấy thế nào khi Max nghịch ngợm như vậy? Làm thế nào mà chúng ta biết được mẹ của Max cảm thấy như thế? Mẹ của Max đã làm gì với Max?
- Max cảm thấy thế nào khi bị mẹ phạt, bắt đi ngủ mà không được ăn tối?
- Max cảm thấy thế nào khi một khu rừng đang mọc lên trong phòng của bạn ấy? Tại sao Max cảm thấy như thế?
- Max cảm thấy thế nào khi lần đầu tiên nhìn thấy những con quỷ sứ giặc non khổng lồ? Tại sao?
- Ai trong số chúng ta sợ những con quỷ sứ giặc non? Tại sao?
- Max có còn sợ những con quỷ sứ giặc non không? Làm thế nào để chúng ta biết điều đó?
- Những con quỷ sứ giặc non cảm thấy thế nào khi Max nói yên ngay và nhìn trừng trừng vào chúng?
- Khi Max hét lên: chúng ta sẽ làm huyền não 1 phen, những con quỷ sứ giặc non cảm thấy thế nào? Tại sao?
- Max cảm thấy thế nào khi ngừng khiêu vũ? Tại sao?
- Có ai trong chúng ta đã từng trải qua cảm giác nhớ mẹ? Thường khi nào thì chúng ta nhớ mẹ? Ai là người chúng ta hay nhớ về nhất khi vui/buồn?

Suy nghĩ

Cảm giác thoải mái và sự tham gia của từng trẻ như thế nào? Trẻ nào cần được hỗ trợ?

Hoạt động 3: Vượt qua nỗi sợ hãi

- ▶ Để giúp trẻ vượt qua những nỗi sợ hãi, giáo viên cho trẻ vẽ con quái vật hoặc vẽ ra những điều làm cho trẻ sợ:
 - Các con sợ điều gì nhất? Vậy các con hãy vẽ ra trên giấy?
- ▶ Giáo viên khuyến khích trẻ chia sẻ nỗi sợ hãi của mình với các bạn thông qua hình ảnh vừa vẽ. Giáo viên quan sát và tác động (nếu cần):
 - Con sợ gì? Tại sao con sợ điều đó?
 - (Các) con thể hiện biểu cảm hay hành động khi sợ hãi.

Suy ngẫm

Đa số trẻ sợ nhất điều gì? Có trẻ nào có nỗi sợ hãi mà tôi cần cha mẹ hỗ trợ không? Nếu có, tôi sẽ làm việc với cha mẹ trẻ như thế nào?

4.3. Hoạt động kết thúc

- ▶ Giáo viên tập hợp trẻ để tổng kết hoạt động, thu dọn và vệ sinh lớp học:
 - Sau khi vẽ về nỗi sợ hãi và chia sẻ với các bạn, các con đã thấy bớt sợ chưa?
 - Cảm xúc của các con bây giờ như thế nào? Hãy thể hiện cảm xúc của mình để cùng nhau chụp một bức ảnh;
 - Hôm nay khi gặp ba mẹ, con muốn kể/nói với ba mẹ điều gì?

Suy ngẫm

Trẻ của tôi đã học được gì? Mục đích của hoạt động đạt được như thế nào? Trẻ nói về điều gì nhiều nhất? Tôi nên làm gì tiếp theo để mở rộng kết quả của hoạt động?

Tham khảo thêm về cách vẽ và làm con quái vật:

- *Vẽ các bộ phận của quái vật: Số lượng các bộ phận bằng số chấm xúc xắc khi tung lên. Muốn vẽ đầu – tung xúc xắc, thấy 3 chấm thì vẽ 3 cái đầu, tương tự với bộ phận khác (4 chấm thì vẽ 4 cái mắt, 5 chấm thì 5 cái chân, ...)*
- *Cắt rời hình vẽ ra khỏi tờ giấy;*
- *Khoét mắt và mũi (nếu sau đó muốn chơi với bóng của các con quái vật);*
- *Lấy băng dính, gắn mặt sau của con quái vật vào que gỗ;*
- *Chơi với quái vật (các bóng phản chiếu qua đèn của máy chiếu), hoặc có thể đứng sau cái rèm – chơi với hình quái vật giống như mình đang chơi con rối.*

Cảm nhận của giáo viên

Việc chọn truyện rất quan trọng. Nếu có thể, câu truyện nên có đủ các cảm xúc cơ bản buồn/vui/sợ hãi/giận giữ. Các cảm xúc này được thể hiện rõ trong từng bối cảnh. Đồng thời, căn cứ vào mục tiêu giáo dục mà giáo viên sẽ chọn cốt truyện phù hợp. Trong dự án CITIES, giáo viên đã sử dụng câu truyện “Ở nơi Quỷ sứ giặc non”; truyện này phù hợp nhất với trẻ 5 – 6 tuổi.

Theo cô Nguyễn Thị Thu Trang – giáo viên trường mầm non Vành Khuyên, Sơn Trà, Đà Nẵng, chúng ta vẫn sử dụng chuyện này cho trẻ 4-5 tuổi và cô cũng lưu ý cách tương tác phù hợp với lứa tuổi của trẻ.

“Điều quan trọng là giáo viên hiểu cốt truyện, có các hoạt động để khai thác hết các cung bậc cảm xúc trong câu chuyện. Đây là câu chuyện về cảm xúc nên khi đọc truyện tôi ngừng lại một chút và hỏi “như vậy nhân vật trong truyện đang vui/buồn/giận giữ/ngạc nhiên” để đảm bảo trẻ đang cùng với mình theo dõi câu truyện.

Trẻ hứng thú tham gia, hào hứng trải nghiệm cách biểu đạt cảm xúc. Trẻ cũng đưa ra các trường hợp trong thực tế làm trẻ có các cảm xúc khác nhau như là trẻ buồn, khi bạn không cho chơi, khi bị mẹ la v.v.

Hoạt động này đã giúp trẻ biểu đạt và quản lí cảm xúc. Trước đây hoạt động khám phá cảm xúc chúng tôi tổ chức đơn giản đó là xem các khuôn mặt và phát hiện cảm xúc ở khuôn mặt. Trẻ không có cơ hội trải nghiệm các cảm xúc khác nhau. Hoạt động này đã giúp cô và trẻ tương tác với nhau. Qua việc chia sẻ câu chuyện của mình, trẻ phát triển ngôn ngữ, nhận thức xã hội và tư duy. Khi trải nghiệm các tình huống khác nhau, giúp trẻ mạnh dạn chia sẻ các cảm xúc với cô với bạn. Trẻ rút ra bài học kinh nghiệm.

Tôi thích cách tổ chức hoạt động khám phá cảm xúc như thế này. Tôi chắc chắn sẽ chia sẻ cho đồng nghiệp khác trong trường”.

1. Mục đích

- ▶ Giúp trẻ thư giãn tâm trí, khám phá và biểu đạt cảm xúc;
- ▶ Tăng cường kết nối và tương tác;
- ▶ Biết sử dụng nhiều vật liệu khác nhau để tạo thành bức tranh.

Suy ngẫm

Trong lần tổ chức hoạt động này, tôi sẽ chú trọng vào mục đích nào nhất? Trẻ nào cần được chú ý nhiều hơn để đảm bảo cả lớp đều có cảm giác thoải mái và sự tham gia cao? Tôi sẽ đặt ra các thách thức gì để mỗi trẻ đều học được nhiều nhất?

2. Điều kiện cần

- ▶ Giáo viên không áp đặt, để trẻ tự do khám phá các vật liệu từ đó thể hiện cảm xúc;
- ▶ Giáo viên tin tưởng sự sáng tạo của trẻ;
- ▶ Luôn luôn phải có âm nhạc.

Một số bản nhạc mô tả cảm xúc:

- ♪ In the Hall of the Mountain King of Edvard Krieger (hoảng sợ),
- ♪ Violin Sonata No. 17 in C, K. 296 [complete] Mozart (vui vẻ),
- ♪ Threnody for the Victims of Hiroshima Penderecki (giận giữ),
- ♪ Spiegel im Spiegel of Arvo Pärt (buồn),

!!! Lưu ý:

Trẻ có thể có các cảm xúc khác nhau về cùng một bản nhạc, nên giáo viên không áp đặt trẻ là phải có cùng một đáp án. Có nghĩa là giáo viên không nói đây là thể loại nhạc nào mà chỉ bật nhạc để trẻ cảm nhận, từ đó chọn màu để tạo nên các đường nét hay vệt màu (theo chuyển động của cơ thể).

Suy ngẫm

Tôi có tin tưởng trẻ của mình không? Tôi thực sự hiểu mục đích của hoạt động này chưa?

3. Các vật liệu cần chuẩn bị

- ▶ Máy phát nhạc và các bản nhạc;
- ▶ Bút sáp dầu (để không bị màu nước làm trôi nét vẽ);
- ▶ 3 lọ màu nước cơ bản (xanh, vàng, đỏ) đã được pha rất loãng (tỉ lệ màu/nước: khoảng 1/3);
- ▶ Các dụng cụ tô, vẩy màu: nắp chai, cành cây, lá cây, con lăn, gốc các loại rau, củ bỏ đi, chổi quét sơn, vỏ sò, ốc, v.v.;
- ▶ Bạt vẽ.

Suy ngẫm

Nếu không có bột vẽ, tôi có thể thay thế bằng vật liệu gì? Nếu sử dụng giấy để vẽ, tôi nên dùng màu nước trước rồi chờ màu khô mới cho trẻ dùng bút sáp màu được không? Tỷ lệ màu và nước đã phù hợp với chất liệu vẽ chưa?

4. Tiến trình hoạt động

4.1. Hoạt động mở đầu

► Giáo viên trao đổi với trẻ về 4 cảm xúc cơ bản: vui, buồn, hoảng sợ và giận giữ:

- Hãy làm cử chỉ/hành động khi các con vui/buồn/hoảng sợ và giận dữ, lần lượt từng cảm xúc;
- Bây giờ chúng ta hãy hát một bài hát với các cảm xúc khác nhau. Giáo viên chọn một bài hát và trẻ sẽ hát với các giọng điệu khác nhau khi vui/buồn/hoảng sợ/ giận dữ.

► Giáo viên trao đổi với trẻ về nội dung hoạt động:

- Hôm nay chúng ta sẽ cùng nhau vẽ tranh tường, các con sẽ sử dụng các vật liệu bút sáp màu, màu nước, lá cây, cành cây, v.v. mà chúng ta đang có để làm dụng cụ vẽ. Các con cũng có thể sử dụng bộ phận cơ thể để in màu, vẩy màu, v.v.
 - Khi nghe âm nhạc, các con hãy nghĩ tới các màu sắc và đường nét và bắt đầu vẽ. Cô sẽ nhắc các con khi nào dùng bút sáp đầu, khi nào dùng các vật liệu... với màu nước
 - Chúng ta sẽ vẽ từ trong ra. Giáo viên chỉ cho học sinh hình dung.
- Giáo viên và trẻ trải bạt (tám bạt cần được giữ ổn định trong quá trình vẽ), để bút sáp màu về một phía của bạt.

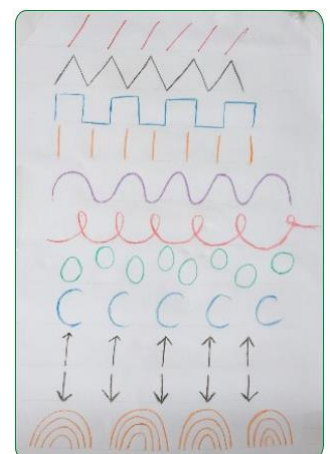
Suy ngẫm

Mọi trẻ có hào hứng với hoạt động không? Có trẻ nào sợ bẩn mà e ngại không? Tôi nên làm gì để khuyến khích trẻ?

4.2. Hoạt động trọng tâm

Hoạt động 1: Gợi nhớ lại các đường nét và màu sắc

- Giáo viên vẽ một số đường cơ bản và cùng với trẻ gọi tên các đường nét đó.
- Giáo viên đàm thoại để giúp trẻ có liên tưởng/ kết nối giữa màu sắc và đường nét với cảm xúc của trẻ.
- Khi vui/buồn/hoảng sợ/ giận dữ con nghĩ tới đường nét nào? Màu sắc gì?
- Giáo viên lưu ý với trẻ mỗi người sẽ có lựa chọn về đường nét và màu sắc khác nhau kể cả khi đó trẻ đang có cùng cảm xúc.

Suy ngẫm

Nếu trẻ chưa bao giờ làm quen với các đường nét này, tôi sẽ giới thiệu như thế nào?

Hoạt động 2: Vẽ các đường nét bằng bút sáp dầu

- ▶ Giáo viên mở nhạc. Trẻ nghe nhạc và nghĩ tới màu sắc, đường nét phù hợp với cảm xúc khi đó của trẻ. Tiếp theo, trẻ chọn bút sáp màu và bắt đầu vẽ lên bạt các đường nét theo cảm xúc của mình.
 - Giáo viên hướng dẫn trẻ bắt đầu vẽ từ trung tâm của tấm bạt và dần dần vẽ dịch ra phía ngoài (giáo viên chỉ vào tấm bạt để giúp trẻ hiểu rõ cách làm).
 - Giáo viên lưu ý trẻ có thể thay đổi bút màu, thay đổi đường nét bất kể khi nào trẻ muốn. Đồng thời, trẻ cần luôn luôn lắng nghe âm nhạc để đẩy các cảm xúc.
- ▶ Khi trẻ đã phủ kín bạt bằng các đường nét hoặc trẻ không hào hứng vẽ đường nét nữa thì giáo viên cho trẻ dừng lại và chuyển sang dùng màu nước (hoạt động 3).

!!! Lưu ý:

Trong quá trình trẻ vẽ, giáo viên quan sát các yếu tố đặc biệt có thể xảy ra: nét vẽ, sự hăng hái/chần chừ, cử động của cơ thể với nhịp điệu của âm nhạc, trẻ nào có các đường khác lạ với trẻ khác v.v.

Suy ngẫm

Cảm giác thoải mái và sự tham gia của trẻ như thế nào? Tôi có nhìn thấy âm nhạc, cảm xúc trong nét vẽ của trẻ không?

Hoạt động 3: Dùng màu nước để hoàn thành bức tranh

- ▶ Giáo viên và trẻ sắp xếp màu nước và các dụng cụ vẽ khác ở hai bên mép của bạt vẽ.
 - Giáo viên hướng dẫn học sinh dùng màu nước: Bây giờ chúng ta sẽ phủ màu nước để hoàn thiện bức tranh tường. Các con có thể dùng bất kể vật liệu nào để nhúng vào màu rồi vẩy, vẽ hay in lên tranh. Các con có thể dùng cả bàn tay và bàn chân để vẽ, vẩy, in màu.
- ▶ Trẻ nghe nhạc và phủ màu nước lên bức tranh:
 - Khi có âm nhạc, các con hãy nghĩ tới màu sắc và đường nét để chọn màu và vật liệu vẽ (quẹt màu, in màu, vẩy, v.v.)
 - Tương tự như hoạt động vẽ đường nét, các con cũng bắt đầu từ chính giữa bức tranh.
- ▶ Giáo viên cho dừng hoạt động khi quan sát thấy sự tham gia của trẻ thấp xuống và hoặc toàn bộ tấm bạt đã được phủ màu.

!!! Lưu ý:

Trong quá trình trẻ vẽ, giáo viên quan sát xem có sự đặc biệt để sau hoạt động tương tác với trẻ: trẻ nào vào vẽ trước, trẻ nào có sự chần chừ, trẻ nào khi vẽ biểu hiện rất rõ cử động của cơ thể theo nhịp điệu của âm nhạc, trẻ nào có các đường nét đặc biệt v.v.

Suy ngẫm

Trẻ có những sáng tạo gì trong việc dùng màu? Trẻ có thoải mái và hợp tác với nhau khi phủ màu không?

4.3. Hoạt động kết thúc

► Treo tranh (nếu có thể). Trong trường hợp không thể treo lên, để tranh ở trên sàn và cô trò thảo luận với nhau về bức tranh và quá trình diễn ra hoạt động.

Giáo viên có thể tham khảo một số ý sau:

- Chúng ta nhìn thấy gì trong bức tranh;
- Đường nét hay mảng màu này của con muốn thể hiện điều gì;
- Các con có những cảm xúc gì khi vẽ bức tranh này?
- Trong khi vẽ tranh, có khi nào các con thấy vui/buồn/giận giữ/hoảng sợ không? Hãy chỉ cho các bạn thấy cảm xúc vui/buồn/giận giữ/hoảng sợ thể hiện ở đâu trong bức tranh;
- Cô thấy, ở chỗ này bạn A vẽ rất nhanh, tại sao lúc đó con lại vẽ nhanh thế?
- Con thích nhất điều gì khi vẽ tranh này?
- Có con nào có phát hiện gì thú vị khi đang vẽ?
-

!!! Lưu ý:

Giáo viên không áp đặt câu trả lời nào là đúng hay sai. Giáo viên cố gắng khuyến khích những trẻ còn rụt rè chia sẻ ý kiến dù chỉ là một từ.

► Trẻ cùng giáo viên thu dọn đồ dùng

Suy ngẫm

Trẻ có những sáng tạo gì trong việc dùng màu? Trẻ có thoải mái và hợp tác với nhau khi phủ màu không?

Cảm nhận của giáo viên

Chúng tôi là các giáo viên của trường mầm non tư thục Con Ong Nhỏ và Vietkids 2, quận Sơn Trà, Đà Nẵng.

Chúng tôi rất thích tổ chức hoạt động vẽ tranh động cho trẻ. Chúng tôi đã thực hiện với trẻ 4-5 tuổi. Tuy vậy, chúng ta cũng dễ dàng tổ chức hoạt động này với trẻ 3-4 tuổi, khi đó chúng ta có thể cần điều chỉnh hướng dẫn và các câu hỏi với trẻ cho phù hợp.

Tranh động là để giúp trẻ biểu đạt cảm xúc qua việc cùng nhau tạo nên một bức tranh chứ không phải là bức tranh với các vật thể cụ thể. Âm nhạc được xem là yếu tố thúc đẩy cảm xúc vui/buồn/hoảng sợ/giận giữ và trẻ sử dụng màu sắc, đường nét để biểu đạt các cảm xúc này. Vẽ tranh động thực sự là trải nghiệm mới với trẻ. Các con say mê, thích thú tham gia hoạt động. Khi đó trẻ sáng tạo, tư duy và thậm chí nhớ lại các kỉ niệm của mình. Trẻ đã phát hiện ra sự biến đổi của màu sắc khi các màu cơ bản được trộn lẫn với nhau. Chúng rất thích thú để hoà lẫn các màu với nhau. Điều này không phải là do chúng tôi dạy trẻ về màu sắc mà do trẻ tự khám phá. Đây là một hoạt động mở, nó đã kích thích trẻ học được nhiều điều trong các lĩnh vực phát triển của trẻ. Chúng tôi nhận ra rằng trẻ cũng học được cách tôn trọng sự đóng góp và sáng tạo của bạn trong tác phẩm nghệ thuật chung của lớp. Trẻ không bị hạn chế bởi các tiêu chuẩn nhất định và do vậy, trẻ học được nhiều hơn! Tham gia hoạt động đã giúp trẻ phát triển kĩ năng vận động, kĩ năng tình cảm xã hội và ngôn ngữ.

Chúng tôi cũng nhận thấy rằng một số trẻ thường có cảm giác thoải mái và sự tham gia thấp ở các hoạt động khác thì sẽ có sự thay đổi khi tham gia hoạt động này. Trong quá trình diễn ra hoạt động, chúng tôi đã quan sát thấy có trẻ giảm mức độ tham gia. Khi đó, chúng tôi gợi ý trẻ sử dụng các vật liệu khác để vẽ. Điều này giúp kích thích sự quan tâm của trẻ. Chúng tôi cũng đã thử nghiệm nhiều loại nhạc khác nhau khi trẻ vẽ. Nếu khi thấy một số trẻ có biểu hiện không muốn tiếp tục hoạt động này thì cũng không sao. Những trẻ đó có thể tới các góc chơi khác, còn các bạn khác vẫn tiếp tục vẽ.

Hoạt động #9:

THAM QUAN NGÃ TƯ ĐƯỜNG PHỐ

1. Mục đích

- ▶ Giúp trẻ biết rõ hơn về các phương tiện và qui định giao thông đường bộ;
- ▶ Nâng cao hiểu biết của trẻ về khu vực dân cư gần trường;
- ▶ Trẻ thực hành các quy định về an toàn giao thông đường bộ;
- ▶ Tăng cường khả năng tương tác của trẻ với môi trường xung quanh.

Suy ngẫm

Trong lần tổ chức hoạt động này, tôi sẽ chú trọng vào mục đích nào nhất? Trẻ nào cần được chú ý nhiều hơn để đảm bảo cả lớp đều có cảm giác thoải mái và sự tham gia cao? Tôi sẽ đặt ra các thách thức gì để mỗi trẻ đều học được nhiều nhất?

2. Điều kiện cần

- ▶ Có sự thống nhất của Ban Giám hiệu, phụ huynh, trẻ và giáo viên về lịch trình và nội dung tham quan trước khi đi tham quan;
- ▶ Giáo viên đã khảo sát đường đi và địa điểm để bố trí phương tiện đi lại và thời gian di chuyển hợp lý;
- ▶ Nội quy khi tham gia giao thông và ở nơi công cộng được giáo viên và trẻ thống nhất và cam kết thực hiện;
- ▶ Đảm bảo các yếu tố an toàn cho trẻ và giáo viên;
- ▶ Thời tiết ngày đi tham quan không mưa và không quá lạnh để đảm bảo sức khỏe cho trẻ.

Suy ngẫm

Giáo viên nào sẽ cùng đi với tôi? Nhiệm vụ của tôi và các đồng nghiệp khác cụ thể là gì? Những nội quy nào cần phải chú ý để thảo luận với học sinh? Số điện thoại liên lạc nào tôi cần ghi nhớ trong trường hợp cần thiết?

3. Các vật liệu cần chuẩn bị

- ▶ Phiếu quan sát (hình các phương tiện, các bảng chỉ dẫn giao thông v.v.);
- ▶ Giấy vẽ, bút chì, bút màu, v.v.;
- ▶ Trang phục phù hợp và mũ che đầu;
- ▶ Nước uống.

Suy ngẫm

Kinh nghiệm của những lần tổ chức cho trẻ tham quan trước, tôi cần mang thêm gì nữa?

4. Tiến trình hoạt động

4.1. Hoạt động mở đầu

- ▶ Giáo viên và trẻ thống nhất:
 - Mục đích, nội dung và lịch trình tham quan;
 - Nội quy khi tham gia giao thông và ở nơi công cộng (không tách hàng/nhóm, chào hỏi các cô/bác đi đường, không cười đùa và chơi đùa bắt v.v.)
 - Giáo viên có thể sử dụng bài hát: Đường em đi để bắt đầu phần thảo luận.
- ▶ Trẻ chia về 4 nhóm: Nhóm 1: Các loại phương tiện giao thông di chuyển trên đường phố; Nhóm 2: Chấp hành luật giao thông và các quy định giao thông; Nhóm 3: Các âm thanh ngoài đường phố; Nhóm 4: Đặc điểm các phương tiện giao thông. Mỗi nhóm đều có phiếu quan sát để trẻ đánh dấu những điều nhìn thấy.
- ▶ Giáo viên và trẻ khởi hành chuyến tham quan:
 - Trẻ và cô cùng hát 1 bài, chẳng hạn: Đèn xanh đèn đỏ

Suy ngẫm

Làm thế nào để mọi trẻ đều tham gia thống nhất nội quy? Làm thế nào để tôi biết trẻ đã nhớ nội quy, nhiệm vụ của nhóm?

4.2. Hoạt động trọng tâm

Hoạt động 1: Từ trường tới ngã tư đường phố

- ▶ Di chuyển bằng xe ô tô hay đi bộ (tùy khoảng cách);
- ▶ Giáo viên và trẻ tới điểm quan sát ngã tư đường phố.

Suy ngẫm

Có trẻ nào cần chú ý nhiều hơn để đảm bảo an toàn không? Tôi sẽ nói gì với trẻ để trẻ hiểu hơn về luật giao thông, biết những nơi đang đi qua?

Hoạt động 2: Khám phá ngã tư đường phố

- ▶ Nhắc lại nhiệm vụ của nhóm;
- ▶ Thực hiện nhiệm vụ theo từng nhóm;
- ▶ Quay trở về lớp để thực hiện hoạt động 3 sau đây. Tuy nhiên, nếu địa điểm và thời tiết phù hợp, giáo viên có thể cho trẻ tới công viên/bãi cỏ/vĩa hè... gần đó để thực hiện hoạt động 3 (chia sẻ thông tin).

Ghi chú: Nếu gặp chú cảnh sát giao thông, giáo viên có thể nhờ chú nói chuyện một chút với trẻ về luật giao thông ở ngã tư đường phố, hay một kỉ niệm của chú cảnh sát hay về công việc của chú cảnh sát giao thông.

Suy ngẫm

Cảm giác thoải mái và sự tham gia của trẻ như thế nào? Tôi cần phải làm gì để giúp trẻ ghi nhớ thông tin quan sát?

Hoạt động 3: Chia sẻ thông tin

► Tổng hợp kết quả quan sát ngã tư đường phố của từng nhóm:

- Nhóm 1 và nhóm 4 thảo luận về các loại phương tiện giao thông, đặc điểm các phương tiện giao thông và sử dụng các hình khối, mảnh ghép lego để lắp ráp hình các phương tiện giao thông;
- Nhóm 2: Vẽ lại các biển báo luật giao thông, phân vai thể hiện lại ý thức của người tham gia giao thông ở ngã 4 đường phố
- Nhóm 3: Phân vai thể hiện các âm thanh ở ngã tư đường phố.

Ghi chú: Giáo viên có thể hướng dẫn trẻ sử dụng kỹ thuật “vâng, và” để mô tả lại đặc điểm ngã tư đường phố.

- Cả nhóm hãy mô phỏng về một ngã tư đường phố: Trẻ được khuyến khích đưa ra ý kiến. Trẻ thứ nhất bắt đầu bằng 1 câu (con nhìn thấy một ô tô màu đen rẽ phải), trẻ thứ 2 tiếp nối: vâng và con thấy có một xe tải rất to, chắc nó chở nhiều hàng, v.v. (quan trọng đảm bảo người tiếp theo sẽ bắt đầu câu nói là: vâng, và ...) cứ như thế cho đến khi trẻ thấy câu chuyện đã đủ;
- Nếu đến lượt mà trẻ nào chưa nói được thì có thể chuyển sang trẻ khác – đảm bảo trẻ không cảm thấy sợ bị chê, thoải mái đưa và nghe các ý kiến.

► Mô phỏng lại ngã tư đường phố:

Theo phương pháp đóng kịch:

- Chúng ta nhìn thấy các phương tiện giao thông nào trên đường phố? Nhóm 1 và 4 đặt các hình ghép phương tiện giao thông vào vị trí ở ngã tư đường phố;
- Chúng ta đã nghe thấy âm thanh gì? Nhóm 3 sẽ thể hiện các âm thanh của các phương tiện giao thông;
- Chúng ta đã nhìn thấy các biển báo phương tiện giao thông nào? Nhóm 2 dán các hình vẽ vào vị trí. Đóng vai người tham gia giao thông đã thực hiện quy định giao thông ở ngã tư đường phố.

Theo trò chơi “Tôi là cái cây”:

- Giáo viên nói tên chủ đề: Chúng ta hãy mô tả lại ngã tư đường phố;
- Trẻ đầu tiên xung phong lên và nói, tôi là cột đèn giao thông, sau khi nói xong trẻ sẽ tạo dáng như cột đèn giao thông. Khi thấy cột đèn giao thông đang đứng yên, trẻ tiếp theo tới và nói mình là một điều gì đó ở ngã tư đường phố. Cứ thế tiếp tục cho đến khi trẻ thấy đã mô phỏng đủ một ngã tư đường phố;
- Luật chơi: Không thảo luận ai sẽ làm gì, mà tự bản thân trẻ sẽ xem mình là gì thì phù hợp với mô hình mô phỏng.

► Trong quá trình các nhóm mô phỏng lại ngã tư đường phố, giáo viên có thể đặt

- Các con đã nhìn thấy các phương tiện giao thông gì?
- Có ai không tuân thủ luật giao thông? Như vậy, có ảnh hưởng gì?
- Các con đã nghe được những âm thanh gì? Âm thanh đó do đâu tạo ra?
- Các con còn thấy gì khác nữa?

Suy ngẫm

Tôi cần phải làm gì để khuyến khích trẻ chia sẻ ý tưởng? Những thông tin và hình ảnh nào trẻ chia sẻ mà tôi nên ghi lại?

4.3. Hoạt động kết thúc

► Giáo viên và trẻ thảo luận về:

- Việc thực hiện nội quy và nhiệm vụ khi đi tham quan (đã thực hiện tốt điểm nào, điểm nào cần chú ý);
- Cảm nhận của trẻ về ngã tư đường phố;
- Mong ước của trẻ về một ngã tư đường phố.

Suy ngẫm

Trẻ của tôi đã học được gì? Mục đích của hoạt động đạt được như thế nào? Trẻ nói về điều gì nhiều nhất? Tôi nên làm gì tiếp theo để mở rộng kết quả của hoạt động?

MỤC LỤC

NỘI DUNG VÀ LINK VIDEO	TRANG
Giới thiệu về dự án CITIES	1
Hoạt động 1: Khám phá các giác quan qua vật liệu mở www.youtube.com/watch?v=Vowu4orTrv0&list=PLTBjkYjTKsbepd-Noil2ulbnA_v7O0FLi&index=8	4
Hoạt động 2: Tham quan bảo tàng mỹ thuật Đà Nẵng www.youtube.com/watch?v=oO6tYB5vOic&list=PLTBjkYjTKsbepd-Noil2ulbnA_v7O0FLi&index=5	9
Hoạt động 3: Khám phá tác phẩm nghệ thuật qua các giác quan www.youtube.com/watch?v=iKsUnPNUOVU&list=PLTBjkYjTKsbepd-Noil2ulbnA_v7O0FLi&index=2	13
Hoạt động 4: Dựa vào tác phẩm nghệ thuật tạo khối 3D www.youtube.com/watch?v=kgdZ_MBfcYA&list=PLTBjkYjTKsbepd-Noil2ulbnA_v7O0FLi&index=7	17
Hoạt động 5: Những trang phục đáng yêu www.youtube.com/watch?v=Pks9Ac98sJ0&list=PLTBjkYjTKsbepd-Noil2ulbnA_v7O0FLi&index=6	21
Hoạt động 6: Tạo nên chân dung từ vật liệu mở www.youtube.com/watch?v=W4PHLElpu54&list=PLTBjkYjTKsbepd-Noil2ulbnA_v7O0FLi&index=4	25
Hoạt động 7: Khám phá cảm xúc qua câu chuyện www.youtube.com/watch?v=pady4ee9Lpg&list=PLTBjkYjTKsbepd-Noil2ulbnA_v7O0FLi&index=3	30
Hoạt động 8: Vẽ tranh động www.youtube.com/watch?v=fS3piAQRvYU&list=PLTBjkYjTKsbepd-Noil2ulbnA_v7O0FLi&index=2	34
Hoạt động 9: Tham quan ngã tư đường phố	39

DỰ ÁN CỘNG ĐỒNG ỨNG DỤNG DẠY HỌC SÁNG TẠO TRONG GIÁO DỤC MẦM NON (CITIES)

*Giảm thiểu rào cản đô thị ảnh hưởng tới việc học
của trẻ mầm non ở Việt Nam*

VVOB TẠI VIỆT NAM

3-5 Nguyễn Bình, phường Hòa Cường Nam, quận Hải Châu,
Đà Nẵng, Việt Nam
+84(0)236 3923332
<http://vietnam.vvob.org>
<http://vvob.org>